

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 60

v inozemstvu 80

SLOVENEČ

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Cene inseratov:

Enostolpna petlinna vrsta
malih oglasov po Din 1.50 in
Din 2.—, večji oglas nad
45 mm višine po Din 2.50,
veliki po Din 3.— in 4.—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6.—.

Pri večjem naročilu popust

Izhaja vsak dan izjemni
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; nevrnjenost pisma se ne spre-
jemajo. Uredniška telefon 50, upravništva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Dr. A. B. Jeglič — petinsedemdesetletnik.

Ljubljanski vladika dr. Anton Bonaventura Jeglič praznuje danes petinsedemdesetletnico rojstva. To ni samo njegov praznik, ampak praznik vsega slovenskega naroda. Kajti noben tako izrazit reprezentant slovenskega naroda ne živi danes med nami kakor je škof Anton Jeglič.

Kar našega škofa predvsem diči, je njegov pogum. Dr. Anton Jeglič je mož kakor redkokdo danes, ko ta čednost tako pojema. On se ni nikoli ustrašil ne človeka ne zoprnih okoliščin, ampak se za vsako dobro stvar postavil v boj v prvo vrsto. Svoje velike načrte je izpeljal z železno vztrajnostjo ter ni klonil pred nikomur in pred ničemer, če jih je bilo treba braniti. Tam, kjer hodijo drugi okoli, je šel naš škof vedno naravnost. Dr. A. B. Jeglič je posebejno geslo: Kjer je volja, tam je tudi pot. In kar je največje na njem, je to, da je kot petinsedemdesetletnik isti kakor je bil kot navdušen dijak. Nihče našemu škofu ne reče starček. Njegova močna duša se zrcali tudi zunaj. Marsikateri mladenič ga lahko zavida za pokončno hojo, žive oči in ognjevito kretnjo še danes. Naš škof je železnega zdravja kakor je železne volje.

Le mož take bodrosti, optimizma in vedre duše je mogel premagati toliko in take težave kakor jih je dr. Anton Jeglič. Njegovo pastirovanje med slovenskim narodom pada v čas največjih duhovnih, kulturnih in političnih kriz našega naroda. Zasluga našega škofa je, da se je premagalo plitvo svobodomiselnost, ki je bilo pronicalo tudi že med kirše plasti, da se je versko življenje poglobilo ter postalo najjačji faktor tudi v našem javnem življenju. Njegovo orožje so bili propoved, knjiga, organizacija ter lasten zgled. Predvsem pa je škof vedno bistro pojmlil vrednost vsake nove misli, pokreta, iniciative, ki jo je vedno podpiral, četudi je prelamljala časih tradicijo, navade, komodnost. Njegov pronicavi um gre vzporedno z njegovo nezlomljivo voljo.

Dr. Anton Jeglič se je boril za pravico,

za svobodo, za ravnopravnost že pod tujo monarhijo, za pravice ljudstva se bori tudi danes. V tem oziru je bil vedno neoziraje se ne na desno ne na levo vedno na strani slovenskega ljudstva, organiziranega v slovenski ljudski stranki. Že v njegovih mladeniških, dijaških spisih se zrcali navdušen Slovan. S svojim zgledom je zbral vse slovensko ljudstvo okoli majniške deklaracije. Ni bil revolucionar; toda krivice, ki so se prizadevale Slovence zlasti ob svetovni vojni, so ga nagmle k svobodni Jugoslaviji. Najbolj je on pridobil zanj ljudska srca. V novi državi, ki ji je najudanejši državljani, pa njegova velika duša istotako gori za naravne pravice slovenskega ljudstva. Že leta 1919. januarja meseca pravi v pastirskem listu: »Glede avtonomije ali centralizacije se mi dozdeva, da se išče neka srednja pot; ne popolna centralizacija, ker posameznih delov ni mogoče zednačiti in po istem kopitu vladati, in ne popolna avtonomija (misli federacijo), da ne bomo preveč razkosani in za srečen razvitek premalo enotni.«

Našega škofa pa bo zgodovina prištel tudi k največjim kulturnim delavcem v slovenskem narodu. Njegova je prva popolnoma slovenska gimnazija, ki je še danes najboljša med vsemi. On je omogočil z lastnimi sredstvi izdajo latinsko-slovenskega in grško-slovenskega slovarja ter slovenskih učnih knjig za gimnazijo. Koliko pa je storil za ljudsko izobrazbo, o tem pričajo slovenske krščanske izobraževalne in mladinske organizacije, ki imajo v njem svojega največjega pospeševalca, ki jim je omogočil življenje in delovanje po svoji duhovščini, katero je neprestano vnel za delo med ljudstvom. Veliko se mu ima zahvaliti tudi naša inteligenca, kajti naša dijaška društva, naše starešinstvo, vsak naš kulturni delavec ima v dr. Antonu Jegliču svojega največjega prijatelja.

Zato se danes petinsedemdesetletniku spoštljivo klanja ves slovenski narod in kliče: Bog nam ohrani še dolgo našega škofa!

Škof dr. Ant. B. Jeglič — dušni pastir.

Čudovit je vpliv krščanstva na človeštvo. Krščanstvo premaguje strasti v človeških srcih, razsvetljuje duha, napolnjuje dušo s hrepenenjem po dobrem in jo krasí z najlepšo plemenitostjo. Krščanstvo ureja nežno razmerje med možem in ženo, med starši in otroci, prenavlja družine, osrečuje narode, vzbuja med ljudstvom ljubezen, pravičnost in medsebojno vzajemnost. Ti blagodejni vplivi krščanstva se kažejo še v posebno lepi luči, kadar ima ljudstvo pred seboj velike glasnike, velike nositelje imenovanih vzvišenih idej, ki nekako sami kot posebejna ideja stopajo z železno, močno voljo na plan in za sabo vodijo množice. Slovenci, posebej verniki ljubljanske škofije, se smemo srečne imenovati, da imamo od 20. maja 1898 v osebi škofa dr. Ant. B. Jegliča nositelja vedno velikih, veri koristnih in nujno potrebnih, za dobrobit ljudstva naravnost odločujočih idej. V »Adresi doktorju Antonu Jegliču, knezoškofu ob odhodu iz Bosne« so zastopniki tamošnje nadškofije na kratko označili jubilatovo delovanje v vrhbosanski nadškofiji s temi besedami: »Po šestnajstletnem požrtvovalnem in ljubeznivo prežetem delu v nadškofiji vrhbosanski, se smatramo mi, zastopniki te nadškofije, dolžne, da se Vaši Presvetlosti na dan, ko Vam je sveti Oče podelil ljubljansko škofijo, ponižno zahvalimo za Vaš neprestani trud, ki ste ga vložili v dobrobit in srečo našega trpečnega naroda v Bosni. Vaša vnema za hišo božjo, Vaš neumorni trud in prizadevanje za zveličanje duš, ki ste ga pridobivali

podnevi in ponoči za mizo Gospodovo; Vaše neutrudljivo sožitje za otroke in ubožce; Vaš neustrašivi duh pri vodstvu in upravi nadškofije; vse to in še mnogo drugega bo ostalo z neizbrisnimi črkami zapisano v srcih cele Bosne, v Srcu božjem, tej pravi knjigi življenja.« (Vrhbosna XII., 1898, str. 153.)

On, čegar delovanje je ostalo zapisano v srcih cele Bosne, je prišel v Ljubljano z besedami: »Pri Vas, med Vami sem — ves Vaši!« (Domoljub 1898.) S svojim delovanjem si je osvojil kmalu srca vseh vernikov ljubljanske škofije. Kakor njegov najvišji Vzornik, ki je »delal in učil«, je začel tudi on z vso gorečnostjo in ljubeznijo delovati za ljudstvo. Vsakih pet let je prepotoval svojo škofijo. Vsaka gorska podružnica mu je znana. Ni ga starčka v hribih, ne žene, ne moža, ki bi pri njem ne bil iskal tolažbe v sveti spovedi, ki bi ne bil poslušal njegovih nauk pri pridvi. Njegove tisočere prečute noči v spovednicah vzbujajo strmenje povsod in užigajo čudovito spoštovanje in ljubezen v srcih vseh vernikov.

Duhovnik sprejme pri posvečenju dolžnost darovati. Kardinal Manning pravi v knjigi »Večno duhovništvo«, da beseda »darovati« zahteva od duhovnika požrtvovalnost in zatajevanje. Zapoved ljubezni, razlaga kardinal, zapoveduje pastirjem, da dajo svoje življenje za svoje ovce, da združijo z daritvijo Jezusovo pri sv. maši daritev samega sebe. Bolje ni mogel nihče izvršiti tega naročila, kakor ljubljanski vladika, ki se je na svojih

mnogobrojnih, težavnih vizitacijah dan na dan na novo žrtvoval za ljudstvo in se daroval Jezusu. Ko je ljudstvo videlo nesebično in požrtvovalno delo svojega višjega pastirja, je radovolje poslušalo oznanjevanje božje besede iz njegovih ust. Živo besedo škofovo, ki so jo verniki čuli v svojih domačih cerkvah, so izpopolnili vsakoletni pastirski listi, pisani z apostolsko verno, obenem pa s toliko ljubeznijo in zanosom, da morajo vsakega dvigati in krepiti ga v dobrem. Toda preskrbni vladika je hotel storiti še več. Vsem stanovom je spisal posebne, dobro premišljene knjige, ki obsegajo vse nauke, potrebne za duhovno življenje. Mladeniči so dobili knjigi »Obramba vere« in »Življenje po veri«, to je v resnici zlat vademecum za slovenskega mladeniča. Z nič manjšo skrbjo je pisana že v drugem natisu izšla knjiga »Dekletom« o krščanskem življenju. Starši so dobili knjigi »Pouk o vzgoji« in »O verskem pouku majhnih otrok«, duhovniki »Apostolski dušni pastir«, ki ga je po naročilu in na stroške jubilarja izdal dr. Fr. Lampe, in obširno škofovo razlago psalmov in cerkvenih spevov, vsem vernikom, preprostim in zlasti inteligentom pa sta spisani knjigi »Mesija« in »Na noge v sveti boji« (v 3 zvezkih). V tej knjigi vabi knezoškof v boj za temelje krščanske vere, v boj za krščanske resnice in za krščanske čednosti in v boj za srečno in veselo krščansko življenje. S poukom družji jubilar vedno najiskrenejše opomine, da bi se verniki z vso verno poslušali pripomočkov v dosego duhovnih milosti, potrebnih za krščansko življenje. Ti očetovski opomini niso bili brezuspešni. Kako je povzdignil škof čestitke Marijino v naši deželi! Postal je pravi oče naših Marijinih družb, kjer je strnjeno stotisoče vernikov, kjer so ognjišča verskega življenja, zibelke vzgoje naše mladine. In čestitke sv. Rešnjega Telesa! Ali se ne zbira naše ljudstvo trumoma okrog sv. Eucharistije, da se tu očisti in krepí? Zlasti se to kaže v skupni molitvi pred sv. Rešnjim Telesom po vseh župnijah naše škofije in v razširjanju po sv. Cerkev tako zelo priporočene bratovščine sv. Rešnjega Telesa. In pobožnost presvetega srca Jezusovega! Ljudstvo je to pobožnost pod sedanjim knezoškokom vzbujalo in jo goji kot najbolj zanesljivo sredstvo za stanovitnost do konca. Zlasti po »Apostolstvu mož«, ki prejemajo sv. obhajilo prve petke, oziroma prve nedelje v mesecu, se je ta pobožnost v škofiji lepo razvila.

Vrhovni voditelj škofije pa je poskrbel, da ima ljudstvo tudi v vsaki župniji dobro poučene voditelje. Ko je v petih letih svojega bivanja med nami obiskal vse župnije obširne in težavne škofije in na svoje oči videl, kaj je dobrega in kaj je še pomanjkljivega v njej, je sklical 1. 1903. vse duhovnike, kolikor jih je le moglo priti, da se je skupno z njimi pogovoril o stanju škofije, o verskih razmerah, o nevarnostih za vero in zveličanje vernikov, o sredstvih in pomočkah verskega življenja. Prišlo jih je 370. Po temeljnih razpravah je izdal prevzvišeni vladika svojo prvo sinodarno knjigo, ki je postala vodilo ravnanja in delovanja duhovščini. Kako primerne določbe za dušno pastirstvo ima prva ljubljanska sinoda, je razvidno iz poznejših navodil sv. stolice. Ta navodila v večini prav isto naročajo vsemu katoliškemu svetu, kar je bilo v ljubljanski škofiji ukazano v prvi sinodi 1. 1903. Sedanji sveti Oče Pij XI. piše v svojem apostolskem pismu z dne 1. avgusta 1922 o nalogah dušnega pastirstva in pravi: »Tok časa je prinesel v običaje ljudstva mnogo stvari, ki so bile popolnoma nezastisljive v časih naših očetov. Vse to mora poznati duhovnik, da novim nevarnostim stavi nasproti nove pripomočke v moči Jezusa Kristusa in da blagodejno moč svete vere prinese v vse žile človeške družbe (Pij XI., De Semin. et de stud. cleric.) Glavne pripomočke za časa primerno duhovno vodstvo smo imeli že v velikih okrožnicah socialnega papeža Leona XIII. Presvetli je v »Appen-

diku« k prvi sinodi povzel glavne misli imenovanih okrožnic in v sinodi dal navodila, kako naj v smislu nauk Leona XIII. skrbimo za ljudstvo. Kar uči Pij X. v okrožnici »Il fermo proposito« z dne 11. junija 1905, to se je začelo v ljubljanski škofiji sistematično izvrševati po prvi sinodi. »Jasno je,« pravi Pij X., »da se mora vsak truditi, ne le, kako bi bolj in bolj posvetil sam sebe, marveč tudi, kako bi ukoreninil in vse bolj razširil božje kraljestvo v posameznikih, v družinah, v družbi...« Zavzeti se je treba za ljudstvo, zlasti za delavca in kmeta in sicer ne le vlivati v srca vseh vero, edini vir resnične tolažbe v bridkostih življenja, ampak brisati jim tudi solze, lajšati tudi trpljenje, boljati jim z dobrimi napravami bedni gospodarski položaj; truditi se, da se v tem oziru odpravijo ali popravijo vse krivice navedbe in ustanove pravični zakon; braniti z zares katoliškim duhom pravice božje v vseh stvareh in ne manj svete pravice katoliške Cerkve... To je katoliška akcija... Ta akcija je pravo apostolstvo.« (Prim. dr. Al. Ušeničnik, Sociologija, str. 806.) In Pij XI. naroča v encikliki od 23. decembra 1922 škofom in duhovnikom vsega katoliškega sveta, naj vestno izvršujejo skupino vseh naredb in del, ki se označujejo z imenom »predrage nam katoliške akcije«, in dostavlja: »Vse te in druge stvari, katere bi bilo predolgo naštevati, je treba čvrsto držati in po potrebah ljudi in prilik jih še bolj pospeševati in z novimi pripomočki ojačati. Ako bi se to komu težko zdelo in za duhovne pastirje in vernike prenaporno, naj se zaveda, kako je to potrebno in kako tesno je zvezano z dolžnostmi pastirjev in s krščanskim življenjem. Iz istega razloga je jasno, da je vse to spojeno s teženjem po obnovitvi Kristusovega kraljestva, po katerem hrepenimo.« In v konsistorijalnem nagovoru 23. maja 1923 je Pij XI. izjavil, kako ga veseli, da se duhovniki in verniki zavedajo dolžnosti, ki jih imajo do katoliške akcije in zopet poudaril, da nedvomno spada katoliška akcija k dušnopastirski službi.

Božji previdnosti moramo biti posebno hvaležni, da se je to, kar ukazujeta Kristusova namestnika Pij X. in Pij XI., vršilo v ljubljanski škofiji že blizu petindvajset let. Važna dušnopastirska navodila je sklenila druga škofijska sinoda (1908), katere se je udeležilo do 400 duhovnikov. Pomenljive določbe je objavila zopet »Instruccio Pastoralis Labacensis« 1. 1915., v kateri so dušnopastirske navedbe, pripravljene za tretjo škofijsko sinodo, ki se radi svetovne vojne ni mogla vršiti. Ko se je lani obhajala tretja sinoda, so se do sedaj veljavne določbe o vzgoji, življenju, dolžnostih in delovanju duhovščine prilagodile določbam novega cerkvenega zakonika.

V sinodah je jasno začrtan življenjski program vsemu ljudstvu, poidecem, družinam, stanovom in narodu. Uspeh se jasno kaže. Če je bilo slovensko ljudstvo vedno krščansko, je sedaj njegovo krščanstvo bolj zavedno in bolj živo. Versko življenje je resno, preizkušeno, dozorelo. Na zunaj se je pokazalo pomlajeno, poglobljeno in reorganizirano cerkveno življenje na onih veličastnih evharističnih shodih, ki so se s tolikim sijajem obhajali lani po posameznih dekanijah. Še lepši uspehi pa so prikriti javnosti. Nešteti so verniki, ki hite dan za dnem iskati zdravil k Viru življenja, k Zveličarju v svetem Rešnjem Telesu. To so trume ljudi, ki so skromni in potrpežljivi, pokorni in ljubeznivi.

V resnici živimo v dobi druge katoliške renesanse med Slovenci. Solnce te renesanse je knezoškof dr. Ant. B. Jeglič. V imenu vseh vernikov, ki žive po sv. veri in v imenu vseh, ki iščejo Kristusa, moramo reči s sv. Avguštinom (Sermo 116): »Apostoli so videli Kristusa, glavo sv. Cerkve, in so verovali v bodočo sv. Cerkev; mi vidimo Cerkev in njene predstavitelje v škofiji, njegovo gorečnost za oznanjevanje božje besede, njegovo požrtvovalnost, njegovo popolno odpoved svetu, njegovo zbranost — in verujemo v Kristusa in hočemo živeti po njegovem nauku.«

Dr. A. B. Jeglič kot kulturni delavec.

Osebnost dr. Jegliča pomeni v kulturnem življenju Slovencev neusahljivo žarišče, ki vsepovsod in vsedilj priča o stremljenju slovenskega naroda po samobitni kulturi. Pravi Slovenec je po svoji zgodovini in vzgoji, po svojem mišljenju, čustvovanju in delu katolik. Dr. Jeglič stoji sredi tega vsesplošnega čustvovanja in kulturnega udejstvovanja slovenskega naroda kot kažipot in videc, svetovalec in delavec. Kakor rdeča nit se vije v življenju dr. Jegliča troje gesel: slovenstvo, jugoslovanstvo in katoličanstvo. Že po svojem rojstvu kot Gorenjec je izrazil slovensko čuteč moč, ki je živel na jugu, spoznaval in vzljubil brate ostalih dveh jugoslovanskih narodov, živeti v naši državi. Če je koga sodba o kulturnem sodelovanju Slovencev, Hrvatov in Srbov merodajna, potem je gotovo in med prvimi poklican dr. Jeglič, da začrta smer, nico temu kulturnemu delovanju.

Škof dr. Jeglič je eden tistih redkih kulturnih zidarjev, ki stoji z zvihanimi rokavi in rokami polnimi opravlja sredi najhujšega dela. Vsako kulturno gibanje spremlja s svojo dobrohotno roko, razume in hoče vsak kulturni pojav v katerikoli panogi narodnega življenja. On je eden tistih graditeljev in kulturnih dobrotnikov, ki pomaga dobri stvari nesebično z vsemi svojimi sredstvi.

Ali naj naštejemo njegove spise, ki jih slovenska in hrvaška slovstvena zgodovina beleži v tolikšnem številu? Od njegovih tiskanih slovenskih šolskih nalog, povestice pri Mohorjevi družbi, od igrokaza »Slavija« pri Slovenski Matici do versko vzgojnih in versko zgodovinskih knjig zadnjih dni je vrsta del, ki pričajo o izredni delavnosti in energiji, o globoki vsestranski izobrazbi in širokem obzorju tega nenavadnega, od Boga na srcu in vnu tako oblagodarjenega moža.

Ko je dr. Jeglič zasedel stol sv. Maksima, še nismo imeli lastne slovenske gimnazije. Sezidal in opremil nam je ta zavod šele on ter s tem razdrl tudi bajko o nesposobnosti slovenskega jezika za znanstvene in učne namene, ker je povzročil živahno spisovanje slovenskih učnih knjig za srednje šole in tako ustvaril prvo podlago za slovensko univerzo. Vpliv šentvitske gimnazije na slovensko znanstveno-kulturno življenje, se še niti prav očitno ne more, ker smo dogodkom še vse preblizu; dejstvo je, da je to najboljši srednješolski zavod v Sloveniji in Jugoslaviji sploh, dejstvo je, da so v njem, dasi najrevnejši, toda najbolj nadarjeni sinovi našega naroda, kakor

je dejstvo, da je ta zavod odposlal že celo vrsto mladih slovenskih kulturnih delavcev, ki žrtvujejo vse svoje sile v prid narodu po visokem zgledu ustvaritelja dr. Jegliča.

Dve veliki deli, ki smo jih Slovenci tako pogrešali, smo dobili po dobrotljivosti škofa dr. Jegliča, to sta Doklerjev grško-slovenski in Wiethalerjev latinsko-slovenski slovar. Obe deli je založil iz lastnih sredstev ter s tem dejanjem poodčil svojo vneto in ljubezen do humanistične vzgoje in izobrazbe svojega naroda.

In njegova skrb za podrobno izobraževalno delo med ljudstvom, skrb za naša izobraževalna organizacija? Živahno delovanje naših prosvetnih organizacij je živ dokaz, kako sprejema naše ljudstvo smernice in nasvete svojega vladika, kako udejstvuje njihov narodovskimi kulturni program. Štirje katoliški shodi, te sijajne manifestacije katoliške misli našega juga, so se vršili po inicijativi in sodelovanjem dr. Jegliča. In ko so se na teh shodih polagali temelji slovenskemu in jugoslovanskemu katoliškemu življenju ter gradila veličastna stavba kulture najvišjih jugoslovanskih ljudskih množic, si našel dr. Jegliča, ko je v družbi najboljših mislecev in delavcev iskal najprimernejši oblik za katoliško udejstvovanje našega ljudstva. Na teh shodih se je sprožilo in poživilo slovensko katoliško akademično gibanje; slov. kat. akademična društva, slov. kat. starešinstvo, slov. kat. znanstvena društva, Prosvetna zveza, Orlovska zveza itd. so samo sadovi zamislil odnosno stremljenja in delovanja visokega jubilarja.

Toda kakor je dr. Jeglič sama ljubezen in poosebljena vna za dobro knjigo, dobro društvo, za dobro kulturno gibanje in dober list, prav tako je neizprosno zoper slabo knjigo, slabo društvo, javno pohujšanje in slab list. Njegovemu vplivu in zdravemu instinktu našega ljudstva se imamo zahvaliti, da je bil slovenski narod v najhujših časih obvarovan pred morali ali veri sovražno literaturo. In šele v zadnjem času je mogel šund zaiti tudi na naša tla.

Toda temu nasproti je dr. Jeglič zoperstavil knjigo vseh knjig. Po njegovem naročilu je letos izšel v sijajni slovenski izdaji del svetega pisma nove zaveze, evangelij o večni Resnici, Lepoti in Dobroti, knjiga, ki pričuje o polaganju temeljev kulturi, za katero se dr. Jeglič, petinasedemdesetletnik, žrtvuje in bojuje še v mladinskem zanosu in navdušenju, kot se je mlad vseučiliščnik.

Škof Jeglič in politika.

V demokratični državi je dolžnost vsakega državljanca, da se udeležuje javnega življenja; saj smo vsi soddgovorni za način, kako se v državi vlada. Politika odloča o nešteto vprašanjih, ki so v tesni zvezi z verskim in нравnim življenjem naroda. Vsako stremljenje za kulturnim napredkom lahko politika pospešuje ali pa ovira. Zato mora tudi tisti, ki mu je skrb za verski in нравni napredek naroda življenjska naloga, gledati na to, da mu bo politika pri njegovem delu pomagala graditi stavbo, ne pa je morebiti ovirala. Mož, ki se danes za politično življenje ne briga, ne izpolnjuje svojih dolžnosti do sebe, do bližnjega in do Boga.

Naš škof je izpolnjeval svoje politične dolžnosti prav tako vestno kakor druge dolžnosti, ki so bolj neposredno zvezane z njegovo službo. Dobro se je zavedal, kako globoko vpliva tudi politično življenje in vse, kar je z njim v zvezi — predvsem tisk —, na narodovo versko in нравno naziranje. Mož, ki je bil z vso dušo pastir svojih čred, je vedno

zasledoval z budnim očesom vse, kar bi moglo njegovi skrbi izročeni koristiti ali škodovati.

Morebiti bi se težko našlo delo, ki bi bilo njegovi do skrajnosti nesebični, ponižni, žrtve ljubeči, samo za idealnimi vrednotami stremeti duši bolj tuje nego je politični boj z vsem, kar ga spremlja — boj je pač boj. Toda naš škof ni nikdar vpraševal, kaj mu je osebno prijetno in kaj neprijetno, ampak je imel pred očmi samo to, kaj je potrebno in kaj zahteva od njega njegova služba.

Zgodovinar, ki bo hotel označiti Jegličev način političnega dela, bo po našem mnenju imel razmeroma lahko nalogo. Imamo namreč dva dokumenta, kjer govori škof sam o svojem političnem delu obširno in — naj ponovimo izraz — naravnost dokumentarno: to je njegovo pojasnilo o razmerju do dr. Šušteršiča in do majniške deklaracije z dne 24. nov. 1917, objavljeno dva dni pozneje v Slovenscu (1917, št. 271; izšlo je tudi v škofijskem listu in Domoljubu), in njegova navodila duhovnikom v

Ljubljanskem škofijskem listu 1919, št. 2. V prvem se nahaja stavek — ali če hočete: dva stavka: — ki prav točno označujeta stališče, ki ga je zavzemal škof v politiki: »Varovati in pospeševati moram katoliško vero in katoliško življenje; nikar pa naj ne posegam, vsaj avtoritativno ne, v taktiko naših vodilnih krogov.«

Prvi izmed teh dveh stavkov je življenjski program našega škofa: vse, kar je delal pri nas na kateremkoli polju, je imelo namen, varovati in pospeševati katoliško vero in katoliško življenje. V tem oziru stoji pred nami tako kristalno čist, tako vzvišen predstavnik slovenskega idealizma, tako oproščen vseh ozirrov na denar in čast, da bodo zanamci takrat, ko bo zavzelo politično življenje kulturnejše forme, težko razumeli vse sirovosti, vsa sumnja in smešnja, s katerimi so padali po Jegliču politični nasprotniki, ki so zraven celo trdili, da niso proti veri. Nismo zapisali teh besed radi našega škofa, kakor bi on potreboval katerega obliža radi teh napadov; nalaga nam pa čut hvalečnosti in globoko spoštovanje do velikega dobrotnika našega naroda, da to približno ob njegovi petinasedemdesetletnici.

Vladika pravi dalje: »Nikar pa naj ne posegam, vsaj avtoritativno ne, v taktiko naših vodilnih krogov.« Časopisje napada škofa kot nekako centralno osebo vsega našega političnega boja; Jeglič pa se je vedno zavedal, da je njegov delokrog predvsem versko polje. Mož, ki žrtvuje pred veliko nočjo vsako leto cele tedne spovedovanja v stolnici od ranega jutra do pozne noči z majhnimi presledki, ki pri birmovanju po deželi spoveduje včasih zvečer, vselej pa jutraj že od četrte ure dalje, dokazuje tako jasno, da smatra svoj cerkveni poklic za življenjsko nalogo, da more v njem gledati predvsem politika samo tisti, ki škofa ne pozna. Jeglič posnema Njega, ki je prišel iskat, kar je bilo izgubljenega. Zato mu je seveda mnogo do tega, da je politika v skladu z najvišjimi нравnimi načeli krščanstva, toda sicer stoji na stališču, da o političnem življenju svobodno odločajo in njegove podrobnosti vodijo tisti, ki so od ljudstva za to izbrani, ki nosijo na svojih ramah vso težo dneva političnega življenja. O tem se je lahko prepričal vsakdo, ki je želel s škofovo pomočjo priti do mandata ali drugačnega političnega vpliva.

Še mnogo značilnejša za škofovo politično mišljenje nego to pojasnilo so pa njegova navodila duhovnikom, objavljena v škofijskem listu ob novem letu 1919 (Ljubljanski škofijski list 1919, št. 2). Tu je pokazal Jeglič, kako vestno je spremljal politične dogodke med svetovno vojno. Najprej označi stališče, ki so ga zavzemali do Avstrije pred svetovno vojno Slovenci po ogromni večini, in slika nato, kako se je pripravil preobrat v naših dušah. Tudi v avstrijski dobi je bil škof vzorno zvest svojemu narodu:

»Mi smo branili svoje narodne pravice. Že leta 1898, smo v škofiji odpravili nemške napise, smo vpeljali slovensko uradovanje, smo poslovenili škofijski list in do leta 1905, smo dozdali prvo čisto slovensko gimnazijo, ter s pomočjo profesorjev prejevali slovenske učne knjige za vse predmete vseh razredov.«

Iz njegovega iskrenega narodnega mišljenja, iz ljubezni do pravice in svobode je izviralo tudi njegovo delo za majniško deklaracijo. Škof pravi o tem:

»Koj v početku vojske smo čutili, da najvišje in tudi nižje vojaške oblasti sovražijo cerkev in Slovence. Ker vsak zaveden Slovan, Slovenec je bil sumljiv; premnogo so jih po krivici pregnali od doma na določen kraj, kjer so živeli pod nadzorstvom; mnoge so za prazen nič zaprli in dolgo časa držali zaprte, ne da bi jim preiskavo napovedali; mnoge so za neznanke pogreške postrelili. In kaj smo slišali iz Galicije, iz Bosne, iz Srema? Kar na

slepo so poobežali in morili može, žene, dekleta, otroke; premnoge jetnike so zaukazali na potu postreliti. Poveljniki so najbolj sirovo postopali z našimi možmi in mladenci, nje so navadno razvrstili na najbolj nevarnih krajih, da jih je čim več padlo. Vedno bolj je bil utemeljen sum, da Nemci in Mažari hočejo nas Slovence in Slované sploh uničiti.

Kdo opiše bolečine našega srca? Kar pride 1. 1917. majniška deklaracija: Jugoslovani se hočemo od Nemcev in Madžarov popolnoma ločiti, pa zato zasnovati lastno državo v okviru monarhije pod žezlom habsburške hiše.

Naši nasprotniki so začeli naše poslance, ki so deklaracijo zastavili, podpisali in v parlamentu oznanili, strahovito napadati, grditi in izdajstva dolžiti. Vsi njihovi časopisi so kakor na povelje deklaracijo pobijali in dokazovali, kako je krivična, kako pogubna in izdajalska. Pa ni čuda, da so Slovenci in drugi Jugoslovani s početka bolj molčali; bali so se, ker so že preveč strahovanja prestali. Pač pa se je posebno zunaj Avstrije začelo gibanje za združenje vseh Jugoslovancev v državi, ki naj bo od Avstrije popolnoma neodvisna.

Jaz sem ves ta položaj premišljeval in sebi rekel: v deklaraciji zahtevamo samo svoje naravne pravice, osvoboditi se hočemo edine le od za nas in naš obstanek pogubnega vpliva Nemcev in Madžarov, nobenemu ne storimo z njo najmanjše krivice in za samo Avstrijo bi bila neodvisna jugoslovanska država najboljša obramba na jugu. Tako sem sebi govoril in tudi spoznal, da bomo Slovenci za vekomaj izgubljeni, ako ne dobimo sedaj v tej vojski lastne države, združeni s Hrvači in Srbi. Kaj naj storim, da preženem strah ljudi in oživim gibanje za našo prepotrebno Jugoslavijo?

Sklenil sem, da zberem vse stranke, da podpisemo vsi deklaracijo in jo brez strahu objavimo ministrom, cesarju in vesoljnemu svetu. Hvala Bogu, od onega časa, od srede septembra 1917 je zašumelo po Slovenskem in po Hrvatskem, gibanje se je urno in mogočno širilo od vasi do vasi in prav kmalu so vsi Slovenci s stotisoci podpisov zahtevali posebno jugoslovansko državo. Vlada, vojaško poveljstvo, ministri, Nemci in Madžari so kar besneli: nam pa je rasel pogum in prepričani smo bili, da bomo dobili, kar zahtevamo vsi, ako vztrajamo in ostanemo v zahtevah edini in složni.«

Ob času, ko so se pobirali podpisi za majniško deklaracijo, v ententi še ni bila dozorela misel, da naj se Avstrija razbije. (V tem oziru so zanimiv dokument Masarykovi memoari.) Ententa je smatrala za sebi nevarne samo Hohenzollerne kot energično dinastijo z velikimi pretenzijami; Habsburžani kot malo podjetna dinastija so se zdeli ententi dobrodošli klin, ki naj se zabije med nemški narod, da se ne bo mogel združiti v eni državi.

Škof opisuje nadalje, kako si je cesar Karel s svojo neodločenostjo in s svojim pripravljanjem Viljemu sam spodkopaval svoje stališče pri ententi in pri slovanskih narodih v Avstriji. Posledica njegove politike je bila, da je moral 18. okt. 1918 priznati tudi Jugoslovonom popolno svobodo, da si uredijo svojo državo po mili volji.

S pristranim veseljem se je lotil škof naloge, da pomaga v novi državi pri njeni konsolidaciji. Duhovnikom priporočal zaupanje do vodstva stranke in do najvišjega predstavnika državne oblasti, saj »imamo sedaj regenta, ki je povsem demokratičen, pravičen do nas vseh«.

Hiteti moramo h koncu. Iz navedenega je razvidno, kakšno je bilo škofovo stališče do države. Naj le da država Bogu, kar je božjega — cerkev bo vedno dala državi, kar je njenega.

Naš škof je preživel v politiki, kakor vidimo, že hujše čase, nego jih preživlja danes. Bil je »prodržaven element« v Avstriji, ker je ljubil pravico in sovražil krivico; očitali so

Dr. Joža Lovrenčič:

Ob »Prvi poti v ljubljanske šole«.

Mohorjevih knjig sem bil kar pomnim vesel in tudi o svetem Miklavžu 1. 1898 sem se jih vznesel bolj ko vseh drobnih darov, ki mi jih je čez noč nasul svetnik v nastavljeni čevljar na oknu. Ko je oče — Bog mu daj dobro, po njem imam veselje do knjige — odložil koledar, sem hlastno segel po njem in začel listati. Prilistal sem do »Novih slovenskih škofov« in ker nisem bil še pri birmi, a se pripravljaj nanjo, sem si ogledal najprej podobe, potem pa začel brati o njih.

Takrat sem prvič videl ljubljanskega vladiko, prvič bral o njem. On in Mahnič sta mi najbolj imponirala, ko sem bral, da piše slovenske knjige. In ko sem prebral novi Mohorjev dar, me je imela radovednost in stikal sem za starimi koledarji in Večernicami in sem bral potem povrsti »V veri tolažba, v neveri obupa, »Nevera« in »Strupena Neža«, pod katerimi je bil podpisan A. J. Dobročan, ali samo Dobročan in sem vedel iz koledarskega življenjepisa, da je pisatelj ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič.

Čez par let sem bil v goriškem Alojzijevišču in ko sem iz zavodove knjižnice prebral vse drobne povestice, sem si lepega dne izposodil Letopis Matice slovenske, ker sem ugotovil, da prinaša tudi povesti. Preletim kazalo

in poiščem »Prvo pot v ljubljanske šole in prvi dan v njih. Spisal A. J.« in »Slavijo«, igro v dveh dejanjih, ki jo je spisal isti A. J. In sem se spomnil, kaj sem bral o ljubljanskem škofu v koledarju: »Pisati je začel že kot dijak v Alojzijevišču. Prve svoje spise je objavil v letopisih Slovenske matice.«

Moja prva pot v Gorico in prvi dnevi v šoli so mi bili še živo v spominu in močno radoveden sem bil, kako je šel ljubljanski škof prvič v mesto. Berem, berem in se smejim in mislim, kako podobno je vse. In so brali še drugi in se smejali in tudi zagotavljali, da so se podobno odpravljali v šole. Tudi naše matere so govorile: »Naš Tonej bo moral biti gospod!« dasi ob koncu šolskega leta nismo priiskali domov »visoko držé rdeče vezano knjižico, podarjeno radi pridnosti«. Mislili smo si pač, da bi tudi to ne izostalo, če bi bile še v navadi sklepne skušnje ...

Kdo bi srečo in veselje ob tako pomembni odločitvi nosil sam? Mi je nismo kakor je ni škof, ko je del klobuk na glavo, pokazal kosu ajdovega kruha ostre zobe in hajdi skakati! »Brž imam,« smo brali, »krog sebe celo tropo bosonogih, golorokih, zarjavelih, sošolcev in hajd veverce loviti in tičnice delati. Povem jim, da se pojdem za »gospoda učite in da o sv. Miheli me ne bo več doma.«

»Varuj se, da semenčica ne prineseš!« oglaš se nek porednež.

»Veš kaj, zabavljaj pa ne boš in tudi norčeval se ne boš z njim!« — zagovarja me moj bratranec — »le počakaj, še odkrival

se mu boš rad, pa vikati ga boš moral!«

»E, če prav, k spovedi pa vendar nikdar ne pojdem k njemu!« se oglasi zopet prvi. »Vsaj ko bi ti prišel, to bi te zlasal, celo pest las bi ti populil!« odrežem se jaz.

»No, kako pa še govori, kakor bi bil že kakošen škof. Misli, če gre v Ljubljano, je pa že Bog vedi kaj!«

Odkrival se mu boš, vikati ga boš moral, kakor bi bil že kakršen škof. — Dobro nam je delo, ko smo mogli ugotoviti, da je bilo v otroškem prerakanju prerokovanje, ki se je izpolnilo, dasi ni Tonej takrat in ne ko je pisal osmošolec »Prvo pot« mislil tako visoko.

Čas je tekel, prišel je sv. Mihel in slovo.

Ob botri, ki je naložila Toneju »za popotnico celo kopo dobrih nauk in srebrno dvajsetico«, s katero naj bi si kupil »grozdja ali kako žemljico, smo se spomnili na svoje tete in strice in drugo »zlahoto«, ki so bili prav tako ko školova botra radodarni z nauki in — kronami. Odkrito škofovo priznanje: »Za nauke se nisem veliko zmenil, a dvajsetica me je tako osrečila, da ne bi šel menjat z nobeno živo dušo,« nas je potolažilo, ker težila nas je vest, da ni bilo prava, ko smo se poslavljali bolj radi srebrnih kron kakor radi dobrih svetov ...

In tisti zadnji trenutek pred slovesom!

»Zgance sem včasih mlátil, da se je vse kadilo in tudi cvrtja nisem ravno po strani pogledaval — a danes sem zajel komaj tri žlice!

— Fant je, pot je dolga! — so vsi prigovarjali, toda fant ni mogel.

...mlademu studentu, gospodu »in spec« prihajalo je tako čudno, jezik se ni hotel majati in sem ter tje je kaka debela kapljica padla na lice in od tod na lepo, iz najlepšega domačega sukna narejeno suknjo, bogme, vsa prejšnja srčnost ga je zapustila.

Čudom smo se čudili, kako zvesto je gledal iz teh vrst tudi naš obraz. In potem ono prvo razočaranje v šoli, oni »kmedčki butci«, ki smo jih morali molče prenašati, ono zbadanje, posmehovanje, nagajanje, oponašanje — o! ...

»Suknjo pri miru, če se mi bo »strgova«, jo bote vi »pvačali!«

— Strgova, pvačali, hahaha! ... » kričalo je vse okrog mene; mene je bilo sram, pa tudi jezen sem že bil:

»Tačele žabovce, kar čele ob tla vas po-mečem!« zavpijem — —

Privoščili smo »žabovcem«, da bi jih in radi bi bili zraven, da bi Toneju pomagali, ko je moral bežati pred divjim tropom, ki je drl za njim »kakor kopa psov za zajcem«.

Tudi v naši gimnaziji smo se morali učiti vseh predmetov v nemščini. Trdo smo jo tolkli in truda nas je stalo, da je bil joj! In kako so jo hvalili, kako nam govorili o njeni zveličavnosti! Pa smo brali: »Le čudim se, da nisem bil tudi jaz žrtva ponemčevalne metode v šolah, ki ni družega kakor morjenje duha in telesa, ki toliko sicer bistrih glav odvrne od omike. Lahko in s prepričanjem smem reči, da je ta nenaravna sistema slovenskemu narodu duševno

mu, da je pregoreč Jugoslovian, dočim ga je ljubljanska občina imenovala pod Tavčarjevim županstvom za častnega občana radi njegovih zaslug za slovenstvo in jugoslovanstvo. Pa tudi v Jugoslaviji bi ga neki ljudje radi proglasili za »protidržavnega«. Naš škof pa hodi po poti, ki jo mu narekuje vest, in gleda mirno na vse pojave v javnem življenju v neomajnem prepričanju, da ne vladamo sveta ljudje, ampak Bog, in da ima vsako človeško delo toliko trajnega uspeha, kolikor je v njem pravičnosti; Bog daje narodom in državam rast, Bog pošlje nadnje propast, čeprav ne plačuje vsake sobote. In v tem prepričanju presoja državotvornost ljudi in strank čisto drugače, nego jo presoja svet. Ni tisti državotvoren, ki vse odobrava, kar reče oblast, ki je pripravljen zagovarjati tudi krivice, ki so smrt vsaki državi; v resnici državotvoren je samo tisti, ki dela na to, da bo nad narodom in državo počival blagoslov Njega, ki dobro plačuje in hudo kaznuje — in sicer državam in narodom že

na tem svetu. Največji državotvorni faktor je pravičnost; čim manj je pravičnosti, tem več je kričanja o pomanjkanju državotvornosti! Naš škof je poln tiste prave krščanske svobodomiselnosti in notranje neodvisnosti, ki gospodarja. Blagor družbi, ki ima kaj takih ljudi! Kdor bi hotel take ljudi označevati za protidržavne, bi podiral stebre, na katerih ne sloni samo veličina vsakega naroda in vsake države, ampak tudi njih obstoj! Ob zgledu značajnosti našega škofa se uče množice hoditi z neupogljivi hrbtenico po poti, ki jo imajo za pravo.

Mnogo je pretrpel naš škof v svojem življenju. Vendar je doživel tudi nekaj, kar ga bo veselilo radi tega, ker mu to pomaga vršiti njegovo službo med narodom: doživel je, da gleda danes večina slovenskega naroda nanj kot na eno izmed očitnih božjih dobrot, s katerimi nas je Bog osrečil v eni najodličnejših dob v razvoju našega naroda.

Borba v radikalni stranki.

DR. LAZA MARKOVIČ DELA ZA PREHODNO HOMOGENO RADIKALNO VLADO — PAVLE RADIČ GA PODPIRA?

Belgrad, 28. maja. (Izv.) V radikalni stranki se opažajo posledice političnih dogodkov, ki so se ravno odigrali. Dočim ena struja zvesto ostaja ob Pašičevi strani in zvesto zagovarja nadaljni obstoj zveze obeh velesrbskih vladnih strank, je druga struja zato, da se raztrga zvezo s Pribeževićem, da se takoj ali pa po prehodni homogeni radikalni vladi preide k sodelovanju z radičevci, mogoče tudi s kako drugo opozicijsko stranko. Najagilnejši bорец Pašičeve struje je znani nasprotnik prečanov in nepomirljivi zagovornik velikosrbske ideje dr. Velizar Janković, za pomirljivo strujo pa sta dr. Laza Marković in dr.

Momčilo Ninčič in vsi prečanski radikalni poslanci, ki že od začetka sem niso navdušeni zavezniki samostojnih demokratov. Pravijo, da ideja radikalne homogene vlade, ki se že par dni naznanja iz Zagreba, poteka od dr. Laze Markoviča, ker hoče na ta način Pribeževića za vselej ločiti od Pašiča. Pozornost je vzbudila danes notica Pavla Radiča v »Domu«, kjer imenuje vsakega, ki ni za sporazum, reakcionarja in revolucionarja. V parlamentarnih krogih se smatra to kot prva ponudba Radičeve stranke, da bi bila voljna podpirati homogeno radikalno vladno. Dosedaj so vse to še kombinacije, ki še niso dozorele.

»Položaj se je vrnil v pravi tir«.

Zagreb, 28. maja. (Izv.) Danes ob 6 popoldne se je odpeljal v Belgrad predsednik Hrvatske Zajednice dr. Lorković. Pred odhodom se je kratek čas mudil pri Stjepanu Radiču. Vašemu dopisniku je dr. Lorković na vprašanje, kakšen je politični položaj, odgovoril: »Položaj se je z gotovo intrigo vrgel s prave črte, pa se je sedaj ponovno vrnil v pravi tir.«

Zagreb, 28. maja. (Izv.) »Obzore« pojasnjuje na uvodnem mestu Pašičev govor in pravi, da je bil govorjen pod vplivom intrige samostojnih demokratov, ki so po generalu Okano-

viču sporočili Nikoli Pašiču, da so dr. Laza Marković, dr. Kojić in dr. Janić z generali Pero Živkovićem, Uzo Markovićem, Kostićem in Milosavljevičem ukrenili vse potrebno, da se sedanji politični razmeram napravi konec in da se režim PP zamenja z režimom Ljuba Jovanovića. Pašičev govor, pravi »Obzor«, je bil samo taktičen in se je g. Pribežević zaletel, ker je taktiko g. Pašiča vzel za politiko. Nikola Pašić je odgodil verifikacijo hrvatskih mandatov samo zato, ker razgovori med radikali in HSS do nedelje še niso bili končani.

Preokret?

Belgrad, 28. maja. (Izv.) Veliko pozornost je vzbudilo dejstvo, da je bil po avdienci Nikole Pašiča in po avdienci Pavla Radiča pozvan od kralja v avdienco Ljuba Jovanović. Krogi, ki so tekom večera zvedeli za avdienco, so jo na najrazličnejše načine tolmačili.

Belgrad, 28. maja. (Izv.) Pavle Radič je po svoji avdienci bil zelo optimistično razpoložen in je izjavil, da gre jutri k ministrskemu predsedniku Nikoli Pašiču in da se lahko ta njegov obisk smatra kot pričetek končnoveljavnih pogajanj.

Nezadovoljstvo HSS s politiko P. Radiča.

Belgrad, 28. maja. (Izv.) Od kralja je bil danes ob 7 sprejet v avdienco predsednik hrvatskega seljaškega kluba Pavle Radič, ki se je jutraj vrnil iz Zagreba z novimi instrukcijami Stjepana Radiča. Po svojem prihodu ni prišel v stik s svojimi poslanci, niti jih je obvestil o rezultatu avdience v dvoru. Že dosedaj veliko nezadovoljstvo kluba radi take in čudne politike brez sodelovanja kluba se je povečalo. To nezadovoljstvo beležijo danes vsi belgrajski listi, ki beležijo skupen nastop bloka narodnega sporazuma na večerajnji seji

skupšine kot znak, da so radičevci uvideli neuspeh svoje sramotne politike in da so radi tega strnili vrste opozicije. Na večerajnji seji se je opazalo, da so nekateri voditelji radičevcev še vedno hoteli pomirjevalno uplaviti na svoje tovariše, da pa se je večina hrvatskih poslancev živalno udeleževala krepkega nastopa opozicije, da pri tem ni bilo opaziti razlike med radičevci in zajedničarji. Predvsem vzbujala veliko pozornost, da so posebno kmetski poslanci možato nastopili. Dozdaj so bili zelo mirni in se niso spuščali v razgovore

o politiki svoje stranke, češ, da je to stvar Stjepana Radiča in vodstva. Sedaj pa iščejo zvez s poslanci drugih klubov in se z njimi zelo mnogo razgovarjajo. V razgovoru niti malo ne prikrivajo nezadovoljstva s sedanjo taktiko Pavle Radiča in jo imenujejo »porodično politiko dinastije radičevcev«. Tudi je opaziti v hrvatskem seljaškem klubu, da je zavladalo med zajedničarji in kmetskimi poslanci bolj intimno razmerje. S takim razmerjem računa tudi Pavle Radič in začetni bo moral z možato politiko, ki odgovarja temu razpoloženju, ne pa s politiko reševanja ene osebe.

Javno mnenje o reakcionar-nem nastopu vlade.

Belgrad, 28. maja. (Izv.) Danes je bil od kralja sprejet v avdienci ministrski predsednik Nikola Pašić. Tudi ta njegova avdienca se je mnogo komentirala in misli se, da je posledica razpoloženja krone za sporazum med radičevci in radikali. Sicer je bilo v političnih življenju precej mirno po večerajšnjih burnih dogodkih na skupščinski seji. Javnost se seveda mnogo bavi z dogodki na večerajnji skupščinski seji in odobrava nastop opozicije proti reakcionarnim nameram vlade, ki hoče še pred svojim padcem spraviti pod streho najreakcionarnije in najbolj nesocialne zakone, kakor sta zakon o kmetijskih kreditih in tiskovni zakon. Celokupna javnost pa obsoja vladu radi njenega odklonilnega stališča napram invalidskemu vprašanju, ker ni hotela sprejeti nujnosti za ta zakon.

Odsek za zakon o sodnikih.

POSLANCI VEČINE LENARJO. — DR. HODŽAR ZOPET DOSEGEL NEKATERA IZBOLJŠANJA.

Belgrad, 28. maja. (Izv.) Radi pravoslavnega praznika vnebohoda je danes počivalo skoro vse skupščinsko delo razen odseka za zakon o sodnikih. Ta odsek je predelal poglavja o disciplinarnem postopanju, 8. pogl. o nadzorstvu in 9. o plačah. Vlada na seji ni imela večine, ker njeni člani v odseku lenarijo. Raditega so se vse važne točke odložile. Večina se je bala glasovanja, da ne bi bili sprejeti razni predlogi, kateri ji ne prija. Dr. Polić in dr. Hodžar sta vsak zase in skupno stavila celo vrsto stvarnih predlogov. Vladni člani so smatrali to za obstrukcijo, čemur pa sta se imenovana opozicijska odlečna upila. Odsek je nato nekaj predlogov dr. Hodžarja in dr. Polića sprejel. Glede ostalih pa je bilo glasovanje preloženo, da bo zbran ves odsek. Glede nekaterih predlogov je naročena nova stilizacija. Mestoma je prišlo med dr. Hodžarjem in pravosodnim ministrom do burnih debat. Posredovati je moral predsednik odseka, da se je mogla debata mirno vršiti. Za zboljšanje gnetnega položaja sodnikov je imel danes toliko uspeha, da se je to poglavje odložilo in da je odsek pravosodnemu ministru naročil, naj pri ministrskem svetu doseže pristanek na znatno zboljšanje plač in dodatkov. Prihodnja seja se bo vršila jutri popoldne, če ne bo istočasno skupščinske seje.

POSLANEC GEZA ŠIFTAR ZA PREKMURSKO VPOROČENJE.

Belgrad, 28. maja. (Izv.) Poslanec Geza Šiftar je večeraj predstavil finančnemu ministru deputacijo vporočenih prekmurskih notarjev, ki še dosedaj niso dobili nobene pokojnine. Danes je ponovno obiskal finančnega ministra in druge pristojne činitelje, ki so obljubili, da pridejo zaostali prejemki v prihodnji finančni zakon, oziroma dvanaestine, ker se more zadeva urediti edinole z novimi zakonskimi določbami.

SPREJEM ANGLEŠKEGA POSLANIKA

Belgrad, 28. maja. (Izv.) Danes je bil z običajnimi ceremonijami sprejet od kralja v slovesni avdienci novoimenovani angleški poslanik na našem dvoru g. Kenard ter je ob tej priliki izročil kralju svoje akreditivne. Gosp. Kenard je od l. 1919. služil v Rimu kot prvi svetovalec britanskega poslanstva. V tem svojstvu je nekočkrat izvrševal dolžnosti opravnika poslaniških poslov. V političnih krogih se razlaga dejstvo, da je britanska vlada poslala v Belgrad enega najodličnejših mlajših diplomatov, za dokaz, da hoče na Balkanu voditi aktivno politiko in da bo vodstvo te politike poverjeno belgrajskemu poslaniku. — Dosedanji britanski poslanik Sir Young je stopil v pokoj.

ITALIJANSKE INTRIGE PROTI NAŠI DRŽAVI V ALBANIJI.

Belgrad, 28. maja. (Izv.) Iz Albanije tekom današnjega dne ni nobenih novih vesti. Vendar se v informiranih krogih zatrjuje, da ima revolucionarni pokret proti sedanji vladi Ahmed beg Zogu resen značaj in da je prav lahko mogoče, da bo dobil v kratkem obliko državljanske vojne, v kateri se bo ponovno odločilo, ali se povrne na vladu italijanofilski Fan Noli. To je tem bolj verjetno, ker so priprave za pokret podprli italijanski oficijelni krogi. Politični krogi se veliko bavijo s tem neiskrenim nastopom italijanske vlade, ki v času, ko zatrjuje svoje prijateljstvo napram nam in izsiljuje vsakovrstna odstopanja pri pogajanjih v Firenci, oborožuje Albanijo proti nam in dela naši državi ponovno neprimirke ter jo spravlja v težaven položaj. Smatra se, da bo naša vlada prisiljena začeti z energično protiakcijo proti tej italijanski propagandi na balkanskem polotoku, kar je očitno in se iz poslednjih Mussolinijevih govorov jasno vidi, da si hoče Italija zagotoviti za svojo ekspanzijo na Balkanu predvsem Albanijo, po kateri bi lahko prišla v zveze z Bolgarijo.

Italija.

ITALIJANSKI KORAK V WASHINGTONU ZARADI VOJNIH DOLGOV.

London, 28. maja. Italijanski poslanik v Washingtonu je obiskal zakladnega ministra Mellona, s katerim je imel enourni pogovor glede italijanskega vojnega dolga v Ameriki. Mellon je izjavil, da bo ameriška politika koncilijantna in velikodušna, v kolikor ji bo to dovoljeval položaj in finančni pogoji.

MUSSOLINIJEVA IN D'ANNUNZIJEVA BRZOJAVKA KRALJU.

Rim, 28. maja. Mussolini in D'Annunzio sta poslala kralju skupno brzojavko, v kateri pravita, da sta se zopet našla in priznala kot brata v veri, ki dviga junaškega kralja in nepoznanega vojaka v en sam ideal.

Gardone, 28. maja. Včeraj je Mussolini zapustil Gardone in se z avtomobilom odpeljal v Milan. Pred odhodom se je vršila smotra 15.000 mož fašistovskih čet.

MANIFEST NA NAROD POVODOM KRALJEVE 25 LETNICE.

Rim, 28. maja. Generalni odbor za proslavo vladarske 25 letnice Viktorja Emanuela III. dne 7. junija t. l. je izdal manifest na narod, v katerem slavi Savojsko dinastijo in kralja kot nerazdružno zvezanca z usodo Italijo. Poziva občinske in pokrajinske zastope, da pridejo s svojimi zastavami v Rim na jubilejno svečanost.

PRAVNE REFORME V ITALIJI.

Rim, 28. maja. Povodom razprave o pooblastilu vladi, da izpremi in izpopolni razne zakone in pravne rede, je notranji minister

umorila veliko njegovih udov, ki bi mu bili kinč in pravi studenci blagostanja in olike. Pa kaj se hoče, Boga hvalimo, da vendar ljudje spoznavajo škodljivost takega nenaravnega učenja in da se od dne do dne zmir bolj odpravlja iz domačih naših šol.

Po tem finalu »Prve potice«, ki je bil ob enem oertura v sledečo dvodejanko »Slavijo«, sem začel brati igro. Navdušil sem se za Slavijo in njene junaške sinove, ki so bili Pogum, Prostin, Veran, zasovražil sem iz dna srca Tevtona, Germanijo z Zvitežem in Hlimbežem in vse izdajice in prav se mi je zdelo, ko jim je po zmagi govorila Slavija v svetel jezici: »Kako se predrznete zvati me mater svojo? Vi, ki ste hoteli namakati proklete svoje meče v maternem srecu! Kako se smem zanesti, da me zpet ne prodaste, vi izvržek mojih sinov! Vi ste me zatajili, zdaj jaz vas ne poznam! Poberite se mi izpred mojega obraza in delajte pokoro v najbolj oddaljenih, pustih krajih! (Odidejo.) — Vse se lahko odpusti, le izdajstvo ne! Dragi moji, ne ravnajte sebično, bojujte se zmir za pravično reč, zmiraj za vse, kar je lepo, blago, pravo! Potem bomo imeli raj že tu na zemlji!«

Na dijaškem zborovanju sem čez leta prvič videl škofa. S smehljajočim se obrazom je prišel med nas, v očeh mu je lesketalo veselje in ko nam je govoril, je bil mladeniški, navdušen, jedrnato krepak v izvajanjih, v

katerih nas je navduševal za vse lepo, blago in pravo.

In pozneje sem ga videl in poslušal leto za letom na naših počitniških zborovanjih in naravno se mi je zdelo, da mora biti pisatelj »Prve potice« med nami.

Tudi v stolnici sem ga poslušal. Takrat, ko je v jubilejnim ornatu s prižnice govoril o svojem življenju in so nam in njemu lesketale solze v očeh. Lepo je govoril, a značilnega dogodka iz prve mladosti, ki ga je popisal v »Prvi potici«, ni omenil. Doma v hiši so pridno delali krojač, čevljar in mojstrek, da izgotove Toneju obleko in »suknjo debelogumbasto«, »škornje pobiksane« in perilo.

»Veš kaj, Tonej, malo nam beri, da nam ne bo dolg čas, slišali smo, da znaš kaj lepo brati!« naganjajo me zopet tako dolgo, da se jim vdam. Oče privlečejo s police debelo, zaprašeno knjigo, ki je menda pri hiši, kar stoji, in zdaj vem, da so Basarjeve pridige od leta 1734.

Pričnem brati, pa kmalu jim ni všeč. »Ker pridigo bereš, moraš tudi z rokama mahati in vpiti, pa včasih ob mislo udariti, kakor gospod na prižnici!« prigovarjajo tako dolgo, da se jim udam. Maham, upijem, bijem, da v svoji gorečnosti ne zapazim, kako se po hiši vse tihoma smeja in čahlja. Od »prve pridige« do — jubilejne je ostala gorečnost in govorniški nastop!...

Škof je napisal čez 250 knjig in del, škof je omogočil grško slovenski in latinsko-slo-

venski slovar in še toliko knjig, škof je ustanovil prvo slovensko gimnazijo, škof je zbral naš narod ob deklaraciji.

Berem:

»Slavija. O nebeške ve moči! Kaj se je vendar pregrešil moj rod, da ga kaznujete tako grozno? Moramo li mi živeti v roblstvu, v temini?... Nismo mar tudi mi ljudje, da bi smeli živati pravice, koje podeli narava vsacemu človeku, vsacemu rodu?«

In ob sinovih pokliče tri vile:

»Torej vede in umetnosti, Bratovsko ljubav in Prostost častimo, te nadzemeljske moči si sprosimo! K vam, zvišene moči se obrnem! Vselite se med moj zatirani rod, da hitro napreduje na poti, kamor ga boste ve vodile! Vselite se med moj rod, okrepite ga, in slava se vam bo prepevala po vsem svetu, odmevala bodo vaša imena od vseh štirih vetrov!«

In nastopijo tri device in prva položi Slaviji na glavo venec iz najlepših cvetk, ki jih povija zlata nitka in jim daja moč, da od dneva do dneva lepše cveto:

»Nosi ta venec na glavi, naj ti bo znamenje, da sem jaz vedno pri tebi in tvojem ljudstvu, jaz, Vila ved in umetnosti, ktere upodablja venec raznobarni. Goji toraj vede in umetnosti med svojim ljudstvom, toda pazi zmir na to zlato nitko, podoba vere razodete iz nebeških visočin! Le vera daje vsem izdelkom uma pravo živlnost, pravo vrednost, le vera jim je trdna podlaga in

jim pokaže edino resnični namen! Če me slušaš, tvoje ljudstvo bo mogočno, a drugače zakrije ga večna tema!«

Druga devica da Slaviji prstan bratovske ljubezni, zagovarjajo jo: »Dokler ga boš nosila na desnej roci, vezala bo vez bratovske ljubezni med tvojim ljudstvom, vsi bodo za enega in eden za vse, nobena zunanja sila vas ne bo mogla premagati!...«

In tretja devica, vila prostosti, govori:

»Jaz ti pa podelim tole svilu zvezao, lesketa naj se na prsih tvojih! Glej, s plamenečimi črkami je vpisana beseda: »Prostost! Jaz oprostim tvoj rod, da ozmani njo tudi drugim! Svoboden bodi ves svet, t. j. vsak naj dene telo v sužnost svojemu duhu, in ravnaje se po postavah božjih naj prostost vsakdo razvija svoje blagostanje, prostost vsakdo uživa svoje pravice, vsacemu naj bo prosta pot do nebeškega kruha, ki je omika v najsvetejšem pomenu. Zato naj bo tvoja naloga, da pokončaš vse, kar nasprotuje prostosti, posebno sebično prekanjenost in vso vladajočo častilakomnost! Izvršujto slavnonalogo, nevidno bom zmir na tvojej strani!«

Berem, mislim in izpetinpetdeset let starega škofovega spisa si razlagam in umevam njegovo blagoslovljeno delo. Nemogoče napraviti mogoče je čudež — vladika-svetec je med nami. Hvalimo Boga!

na včerajšnji seji poslanke zbornice podal nekaj izjav o toštvanih vladnih namenih. Reforme v zakonu za javno varnost se bodo našle med drugim na nošnje, izvajanje in uvažanje orožja, na javno pravnost (proti tajni prostituciji), na ureditev službene oblasti detektivov itd. Uvedejo se policijski opomini in prisilna bivališča, toda le za navadne in ne za politične zločince, s postavitvijo vsekakor, da se smatrajo zločini proti domovini in kralju in razredno hujskanje kot navadni zločini. Kar se tiče zborovalnega prava, ga vlada ne misli izpremenjati, ker ji že dosedanje določbe dajejo možnost, da prepove javne shode, najsi so bili tudi naznanjeni oblasti. — Pravosodni minister Rocco je poročal o nameravanih izpremembah raznih zakonikov. Pri tem se je ozrl na vprašanje razpore, ki ga je bil sprožil posl. Rubilli. Minister je izjavil, da je vlada uvedbi razpore odločno nasprotna, ne samo zato, ker bi ta ustanova žalila meščanska in verska načela ogromne večine prebivalstva, marveč tudi zato, ker bi nasprotovala interesom družine kot družabne enote. V nadaljnjem je minister izjavil, da se vlada peča z načrtom, da se namesto porotnih sodišč uvede prisodniško sodstvo.

OFENZIVA PROTI FRANKU IN LIRI V NEW YORKU IN LONDONU.

Rim, 28. maja. Tukajšnji listi se obširno bavijo z novim pritiskom na francoski frank in liro. Pravijo, da gre za ofenzivo dežel z zlato valuto (New York in London) proti valutam, ki so tesno zvezane z dvoimensko označbo: medzavezniški dolgov-reparacije.

KRIZA V BELGIJI TRAJA DALJE.

Bruselj, 28. maja. (Izv.) Maks, ki je imel nalogo, da sestavi kabinet iz katoličanov in socialistov, je kralju mandat vrnil.

ANGLIJA IN RUSIJA.

London, 28. maja. (Izv.) Na neko vprašanje, kaj da je storila vlada za izboljšanje razmerja med Anglijo in Rusijo, je odgovoril Chamberlain, da je Anglija pripravljena vpoštevati vsak predlog, ki bi zblizal obe državi, da pa od ruske strani še ni prejel nikakega predloga.

KRASIN NE BO ODPOKLICAN.

Pariz, 28. maja. (Izv.) Rusko sovjetsko poslanstvo dementira vsa poročila o odpoklicu Krasina.

MIR Z ABD EL KRIMOM?

Pariz, 28. maja. (Izv.) Tangerski poročevalci Newyork Herald trdi, da je od meročajne strani zvedel, da nameravata Francija in Španija ponuditi Abd el Krimu mir in sicer s koncesijo, da bi smel v obeh conah trgovati brez carine. Baje je Abd el Krim po zadnjem porazu, ki so mu ga prizadeli Francozi in radi gladi, ki je nastal vsled blokade, pripravljen na tak aranžma.

SPORAZUM MED FRANCIJO IN ANGLIJO.

Pariz, 28. maja. (Izv.) Ker sta se Francija in Anglija sporazumeli, se sestane najkasneje v soboto poslaniška konferenca, ki bo sklenila izvršbo razorožitve v Nemčiji in bo odklonila prošnjo Bolgarije, naj milica ostane še pod orožjem. Konferenca je mnenja, da je to nepotrebno, ker je revolucija v Bolgariji zadušena.

>MOSUL JE TURŠKI.<

Carigrad, 28. maja. (Izv.) V Mosulu so se začeli novi boji. Po odhodu mednarodne komisije, ki je mosulsko ozemlje prisodilo Angliji, so se začeli upirati domačini, ki so ubili že več angleških vojakov. V mestu Mosul so ubili tri angleške vojake in so na obleko mrličev pripeli listke z napisom: »Mosul je turški.«

ORJUNCI DOBILI PO GRBI.

Kopenhagen, 28. maja. (Izv.) Tu so se pojavili fašisti, ki nosijo črne srajce kakor v Italiji. Četa okoli 41 mož je napravila obhod in je pred mestno hišo naletela na komuniste. Orjunci, oziroma fašisti, so začeli tepsti po nasprotnikih s pendreki, toda občinstvo, ki se je zbralo, je padlo po orjuncih. Orjunci so se urno spustili v divji beg. Dve osebi so prenesli v bolnico, 18 pa so policaji zaprli.

Politične vesti.

Radikali in sporazum. Po govoru Nikole Pašića v radikalnem klubu so dvignili samostojno-demokratski listi velik halo, češ da je vlada narodnega bloka zagotovila za vse večne čase, da so klerikalci in vsi njihovi zavezniki že popolnoma na tleh in da je brezupen vsak njihov poskus priti prej ali slej do odločilne moči v državi. Zmagoslavje samostojnih demokratov pa ni tako posebno uteleljeno, ampak je le preračunano na sipanje peska v oči njihovim maloštevilnim pristašem, da še teh ne izgube in zato jim je treba vzbrižgavati korajžo. Toda samostojnim demokratom tudi ves njihov politični morfi ne bo podaljšal življenja. Kakor namreč vsi belgajski in zagrebški listi poročajo — ne samo »Slovenec« — se pogajanja za sporazum med Hrvatini in radikali nadaljujejo brez ozira na Pašićev govor in Pribičević bo imel še mnogo posla, če se bo hotel držati na svojem dosedanjem mestu. Vse kaže, da bo tudi njegovih zakulisnih spletk prej ali slej konec, ker jih ves politični svet že predobro pozna.

Pribičević grozi »Jutarnji list« poroča, da je na obstrukcijski seji narodne skupščine Pribičević zaklical nekim poslancem HSS: »Pokazal sem vam že svojo energijo in vi ste čutili mojo moč. Povem vam, da je boste kmalu zopet čutili in še kako! Še je čas za to!« — Mogoče pa pride čas, ko Pribičević ne bo imel več moči. Tudi nemški cesar Viljem II. je imel veliko moč, danes pa je — begunec.

Agrarna reforma in pogajanja med Jugoslavijo in Italijo. Ni še dolgo tega, ko je samostojno-demokratsko časopisje dvignilo velik hrup proti posestvom ljubljanske škofije in se postavilo na komudno stališče, da je treba veleposestva kratkoma razlastiti brez vsake odškodnine, dotim smo mi zastopali nazaranje, da je treba za odvzeto lastnino dati primerne odškodnine v tej ali oni obliki. Pri pogajanjih z Italijo v Florenci so prišli tudi na to vprašanje, ker je tudi precej italijanskih posestnikov okusilo sladkosti brezplačne agrarne reforme. Kakor poroča »Politika«, zahteva namreč Italija za zaplenjena posestva italijanskih državljanov odškodnino v polni vrednosti posestev in tudi povračilo vse škode, ki so jo utrpeli sedanjí italijanski državljanji vsled sekvestriranja in oddaje v najem. Ali je Jugoslavija že pristala na to italijansko zahtevo ali ne »Politika« ne pove, zelo verjetno pa je, da bo. S tem pa bo ustvarjena podlaga za reševanje agrarne reforme in raznih sekvestrov tudi za druge državljane in tudi za domačine, ker se z domačini ne bo dalo postopati po »boljševiških« metodah, ampak tudi s temi bo treba ravnati kakor zahtevata pravo in razum.

Beleške.

»Napačen grešnik.« Včerajšnje popoldansko »Jutro« je priobčilo pod tem naslovom uvodnik, ki se bere kot nekaka tiha polemika proti našemu včerajšnjemu uvodniku. Mi smo rekli, da je za zločine moralno odgovorna vsa moderna družba, ker ne pozna človeka kot svojega člana že od njegovega rojstva naprej, pozna ga pa kot svojega člana takoj, če nastopi posameznik proti družbi kot zločinec. Dalje smo rekli, da moderna družba zato zanemari mladega človeka, ker je materijalistična in pokvarjena in vidi le svoje izvoljenice, drugih pa ne. Če se hoče torej zločine preprečiti, mora tudi Družba kot taka izpolnjevati svoje dolžnosti napram poedincu. Na ta naša izvajanja pripominja popoldansko »Jutro«, da je že res, da moralne vzgoje med nami ni ravno preveč, trdi pa dalje, da tega ni kriva današnja materijalistična družba, ampak da je kriva v prvi vrsti cerkev in duhovščina, ki se premalo briga za moralni prepoved družbe! Nobena instance na svetu se ne prizadeva za moralni prepoved družbe toliko kakor ravno katoliška cerkev. Če pa ne more doseči toliko in tako naglega uspeha, kakor bi bil primeren njenemu ogromnemu trudu, je tega kriva ravno ona sodobna družba, ki jo popoldansko »Jutro« jemlje v zaščito. Saj meče cerkvi in duhovščini pod noge najdebelejša polena ravno tista materijalistična družba, ki v stiski kliče cerkev in duhovščino na pomoč! Dajte cerkvi njeno svobodo, dajte duhovščini prost in neoviren delokrog, da bodo mogli izvrševati svojo misijo v cerkvi in zlasti v šoli tako, kakor to zahtevajo verski nauki, pa se bo kmalu dvignila morala ne le samo onih od družbe zanemarenih krogov, ampak tudi morala »višje« družbe, ker ravno pri tej bi bilo najprej začet.

Zlati časi za železniške uradnike. V predzadnji številki »Jutra« čitamo, da je postal predsendik »Udruženja železniških činovnikov« g. Fric Gregorja velik zaupnik in osebni prijatelj dr. Žerjave. Če uradniški ubogi pari ne bo sedaj pomagano, ko je bo vodil po navodilih slavnega večkratnega zmagovaleca klerikalnega zmaja dr. Žerjave sam ožji svetovalec ravnatelja dr. Borka, potem bo pa res treba korporativno z godbo čakati na kolodvoru — boljših časov, če se bodo le od kod pripeljali. Sicer pa s tem nismo nameravali motiti »Udruženja« v spanju pravičnih!

Slovenski romarji na potu v Rim.

Padova, 27. maja.

Romarski vlak se je odpeljal točno po sporedu iz Ljubljane. Do Rakeka je še sprejemal slovenske romarje. Na državni meji so se uradniki vljudno obnašali in ni bilo niti najmanjših sitnosti.

V Trstu je bilo za drugi razred premalo vozov. Vodstvo je s pomočjo fašistov, ki so mu šli na roko, takoj poskrbelo, da se je priklopil naknadno še en voz. Vožnja okoli Trsta je bila prav romantična v nočni razsvetljavi. Vlak je odšel ob 23. uri iz Trsta in prišel ob 4. uri dne 27. t. m. v Padovo.

Razporeženje med vsemi 634 romarji je izvršeno.

Od 4. do 8. zjutraj smo v Padovi, kjer smo si po pobožnosti v cerkvi ogledali mesto. Na grobu sv. Antona je maševal najprej gosp. škof Jeglič, nato še gosp. škof Karlin. Pred presv. daritvami je na grobu svetnikovem govoril z znano svojo govorniško silo g. narodni poslanec dr. Jos. Hohnjec, ki je razvijal tele misli:

Življenje se prisodablja potovanju proti domu večnosti. Pred nami je šel Kristus, ki je izjavil: »Jaz sem pot in resnica in življenje.

Noben ne pride k Očetu razen po meni.« Teh besed Gospodovih dosti ljudi ne razume, zato stavijo svoj življenjski cilj v posvetno srečo. Nek slikar je predstavil to strastno in nemurno hrepenenje po sreči v znani sliki, v kateri stoji simbolična podoba sreče na strmi visoki skali, držeč v roki zlat dar. Spodaj se peha in trudi ljudje, da bi prišli na višino do sreče. Zaman! Noben ne pride. Eden izmed otrok te zemlje v njeni stari paganski dobi, rimski pesnik Horac, je s te strani prsmatral življenje ter je o smrti izjavil sodbo: »Smrt je večno prognanstvo.« Kako brezupno pojmovanje o svetu in življenju! Drug otrok rimske kulture, sv. Avguštin, je drugače pojmoval življenje in njegove vrednote. Po težkem boju sam s seboj je svoje stremiljenje po sreči usmeril v njenem večnem pravcu. Mi smo potniki proti večnemu cilju. Na tem življenjskem potovanju smo se te dni napotili v večno mesto, v večni Rim. Kako se nam je ravnati na poti? Petrarca, največji lirski italijanski pesnik, je napisal te besede: »Ljudje

gredo, da občudujejo višine gora in valove morja in pota zvezda, svojega srca in svoje duše pa ne smarajo vredne za premišljevanje.« Ravnajmo se po tem opominu! Na grobu sv. Antona smo se ogledali, da izprosimo božjega blagoslova svojemu življenjskemu romanju in svojemu jubilejnemu rimskemu romanju. Sv. Anton je velik propovednik Kristusove resnice in velik glasnik Kristusove ljubezni. Bodimo boritelji, razumni in pogumni boritelji za Kristusovo vero, ki jo reprezentira katoliška cerkev. Skrbimo, da njivo razuma in razumske izobrazbe očistimo ljulike, ki se košato in bahato širi tudi med slovenskim narodom. Ohranimo mo največji njegov zaklad, katoliško vero, neprikrašan, nezmanjšan in nepomešan. V tem je našemu narodu že tudi na zemlji zajamčena nesmrtnost. V svoje molitve, ki jih bomo opravljali, vklepamo vsepo vsodi zlasti slovensko mladino, da raste v veri v Boga, v ljubezni do Kristusa in čednosti ter odraste narodu v čast, v tolažbo in upanje lepe in boljše bodočnosti.

Dnevne novice.

Zaostali slovanski vojni ujetniki v Italiji? Zadnja »Goriška Straža« poroča, da je neki neznan moški prinesel vest, da je na nekem otoku blizu Sicilije še mnogo vojnih ujetnikov, ki jim zabranjujejo vrnitev v domovino. Njemu samemu da se je šele letos posrečilo uiti. Med ujetniki da je tudi precej Slovencev, med temi sledeči: Kosmač Ivan, Pivk Anton, Peternel Franc, Oblak Janez, Žgavc Aleš, Krašnar Karol, Kumar Kajetan, Liker Lovrene, Jeglič Justin, Pavšič Stefan, Mrak Stefan, Pintar Ivan, Kokošar Andrej, Mozetič Marij, Sedej Feliks in Tušar Leopold. List prosi, da bi svojci, ki pogrešajo koga gori navedenih, to takoj javili uredništvu, da se dožene resnica gornje vesti.

Stanovanjska sodišča. Kakor poročajo belgajski listi, je minister za socialno politiko že osnoval sodišča za stanovanjske spore ter so se izvršila že tudi imenovanja.

Iz državne službe. Prestavljeni so: Za knjižničarjevega pomočnika I/7 na licejski knjižnici v Ljubljani dr. Avgust Pirjevce, za profesorja I/6 v Kranju Vincenc Marinko, za profesorja I/5 na II. realni gimnaziji v Ljubljani Rado Pavlič, za glavno učiteljico II/1 na učiteljski v Ljubljani Lea Grasselli, za profesorja I/6 na gimnaziji v Ptuj Hinko Vodnik, za učitelja večšin II/2 na gimnaziji v Mariboru Mirko Govekar, za kontraktualnega učitelja na srednji tehnični šoli v Ljubljani František Beran, za profesorja I/8 na trgovski akademiji v Ljubljani dr. Blaž Svetelj, za izrednega poslanika in pooblaščenega ministra I/2 v Pragi in obenem postavljen na razpoloženje kraljevske vladi dr. Bogomil Vošnjak, za kanonika stolnega kapitlja I/5 v Ljubljani dr. Alojzij Merhar, za tajnika II/2 velikemu županu v Ljubljani v oddelku za trgovino in industrijo Ivan Lazar, za carinika II/4 v Ljubljani Andrej Košir, za carinika II/4 v Dolnji Lendavi Viktor Fabjan, za sodnega slugo pri okr. sodišču v Gornjem Gradu invalid Jernej Tome, Vpokojena sta: Anton Strekelj, kmetijski potovalni učitelj v Mariboru, Josip Sucher, rudarski tehnični uradnik III. kat. v Velenju. Premočen je sodni sluga Alojzij Novak iz Gornjega Grada v Radeče.

Iz uradnega lista št. 47 z dne 27. maja. Razpisana je cela vrsta učiteljskih mest na meščanskih in osnovnih šolah.

Kmetijski tečaji v vojski. Vojni ministarstvo je v sporazumu s poljedelskim ministarstvom odredilo, da se že tekom letošnjega leta uvedejo v vojski kmetijski tečaji. Tečaji se bodo vršili po vseh polkih.

Prepovedani listi. Notranji minister je prepovedal prihajanje in razširjanje sledečih listov: »Temesvarer Tagblatt«, »Schwäbische Volkspresse«, »Temesvari Hirlap«, »Hafelder Zeitung« in »Hafelder Volksblatt« in končno berlinska »Deutsche Welt«.

Deber tekač. Dne 28. maja je tekel 27letni Avgust Dremelj iz Zgornje Drage pri Stični za stavo iz Drage pri kilometru 30.600 do mitnice na Dolenjski cesti v Ljubljani. Spustil se je v tek točno ob 4 zjutraj in je pritekel do mitnice ob 6. uri 28 minut, dve minuti prej kot se je glasila stava. Upoštevali je treba, da je med Višnjo goro in Grosupljem zelo hud klanec. Dremelj je torej pretekel v dveh urah 28 minutah 28 km 600 m. Tudi 58letni g. Avgust Zavodnik iz Višnje gore je stavil, da bo pretekel še ta teden isto pot v dveh urah in 30 minutah.

Zopet letalska nesreča v Novem Sadu. Dne 25. t. m. je pri letalski vaji v Novem Sadu ponesrečil vojaški aeroplan, ki ga je vodil poročnik Gino Pajelić. Letalo se je prevrglo in padlo na tla. Poročnik Pajelić je dobil težke poškodbe ter so ga prenesli v bolnišnico.

Zaplenba sumljivega blaga. Pred par dnevi je izvršila žandarmerija pri posestniku Gregorju Mole iz Gomile hišno preiskavo, ker je bil mož na sumu, da ima skrito orožje. Pri preiskavi pa so našli orožniki v podstrešju razno blago, ki se jim je zdelo sumljivo. Zaplenili so 6 kg težak zavoj 3 mm debele brnaste žice, par plezalok, kakršne rabijo poštni uslužbenci za plezanje na brzojavne drogeve, 27 m različnega blaga za moške obleke, za podlogo in za perilo. Poznalo se je, da je Mole od teh kosov že več blaga ali porabil ali prodal. Mole je odločno trdil, da je prinesel nekaj blaga še iz Amerike, plezalke za brzojavne

drogo je našel že pri svojem prihodu v podstrešju in je bil mnenja, da jih je kdo hranil pri prejšnjem lastniku, ostalo blago pa je kupil od nekega hrvaškega krošnjarja za 90 dolarjev. Kljub temu pa mu je žandarmerija vse to blago zaplenila, da se dožene, kako ga je mož pridobil. Tudi se zdi orožnikom sumljivo, ker je Mole v sorodstvu z nekim Valentinom Moletom, ki se je pajdašil z znanimi tatovi Štrukli iz Šent Ruperta. Uvedli so strogo preiskavo.

Splošna čebelarstva razstava 1925 na Dunaju. (Program razstave in navodila.) Razstava bo v času dunajskega jesenskega sejma (od 6. do 13. septembra 1925) ob priliki zborovanja čebelarjev. Z nakupom sejske izkaznice, katero preskrbi vodstvo razstave, si zagotovijo obiskovalci razstave obisk dunajskega jesenskega sejma. Razstave se lahko udeležijo tudi inozemci. Prijave morajo dospeti na vodstvo razstave najkasneje do 1. avgusta t. l. Zakasnele prijave se ne bodo upoštevale. Predmeti za razstavo morajo biti najkasneje 1. septembra na razstavnem prostoru. Samo žive čebele se smejo poslati šele med 2. in 4. septembrom. Okužen čebelski rod se takoj uniči. Vodstvo razstave lahko zavrne neumestne razstavne komade in odločuje samo o razstavnih sposobnostih. Ime razstavljalca in bivališče mora biti razvidno tako na omotu kakor na seznamu, ki ima ležati znotraj na vrhu. Pošiljatelj je treba označiti kot »Bienen-Ausstellungsgut« in nasloviti na spediterja razstave »Rollfuhrdienst der österreichischen Bundesbahnen, Wien, I. Elisabethstrasse Nr. 9.« Odpošiljatev se mora naznani vodstvu razstave in priložiti seznam predmetov. Pošiljatelj je voznine in carine prosta do Dunaja (Weigl's Etablissement und Dreherpark in Schönbrunn, Wien, XII.). Zacinjenje in prevoz od kolodvorov do razstavnega mesta oskrbi gori navedeni spediter proti enotni tarifi. Nefrankirane pošiljke se navadno ne sprejmejo. Za transport blaga od kolodvora na Dunaj do avstrijske obmejne postaje ob vrnitvi se ne plača nobena železniška voznina. Udeležbo je mogoče prijaviti samo po predpisnem obrazcu. Prijav ni mogoče umakniti. Podrobnejša pojasnila daje avstrijski konzulat v Ljubljani.

Zepar v vlaku. Med vožnjo iz Ljubljane do Dobrepolja je bila ukradena učiteljici Josipini Zumer zlata ženska ura s dvojnimi pokrovom in rimskimi številkami. Ura je vredna 800 dinarjev. Po navedbi lastnice tudi izguba ni izključena. V tem slučaju pa jo je našel nepošten najditelj.

SAMOMOR FRANCOZA NA BLEJSKEM OTOKU.

V torek, dne 26. maja se je pripeljal na Blejski otok ljubljanski zastopnik francoske tverke za parfume in milo, znane pod imenom »La Fleur de France« g. E. Malhappe. Takoj po prihodu je šel v cerkev. Pokleknil je k obhajalni mizi, kjer je več kot pol ure vneto molil in vmes na ves glas jokal. Od tega časa ni več zapustil otoka. Hodil je po otoku od cerkve k mežnarju, k kapelici lurske Matere božje in zopet v cerkev. Bil pa je ves čas silno potr in vedno objokan. Domačini, katerim se je mož že zasmilil, so ga vprašali, zakaj da je tako žalosten in zakaj vedno joka. Mož jim je mirno odgovoril, da ne žaluje zaradi morebitne izgube denarja, marveč ker je zgubil nekaj, česar pa noče razodeti nikomur. Mož je vzbujal sočutje vseh in postregli

STRIČEK?

Dragi striček, dobro, da si nam prinesel Mirim čokolado, in še celo mlečno! Jako dobra je in izdatna. Mama pravi, da odkar kupujemo Mirim čokolado in kakao smo vsi vedno zdravi, debeli in veseli.

so mu kolikor so pač mogli. Prenočil je na oloku pri cerkveniku. Predno je šel k počitku, se je vsem domačim iskreno zahvalil za vso pozornost, posebno pa se je zahvalil cerkveniku, da je smel hoditi cel dan v cerkev, s čemu mu je bila izkazana izredno velika dobrota. Drugi dan je vstal okoli pol osme ure. Po zajutruku je šel takoj zopet v cerkev, kjer je zopet molil in jokal nad četrti ure. Nato se je umaknil na severno stran otoka, kjer je posedal v čolnu ali pa se je sprehajal po obronku otoka. Imel je s seboj papir, bilježnico in je jako veliko pisal. K cerkveniku se ni več vrnil, jed in pijačo in kar je zahteval, so mu nosili k obrežju. Zadnjikrat so ga videli živega okoli 5. ure popoldne. Okoli pol šeste ure ga je šla klicat domača dekla, da naj pride k okrepčilu. Toda ni ga več prišlo. Kmalu nato pa so ga našli mrtvega pri kapelici lurske Matere božje ob obrežju otoka. Ležal je tik kapelice tako, da je bila glava položena na kamenje, noge pa v navadni ležni legi. Eno roko je držal prosto ob telesu, drugo pa na prsih. Poleg njega je ležal samokres. Mož se je ustrelil v glavo in mu je predrta krogla obe senci. — Strela na otoku niso slišali. — Smrt je nastopila brez dvoma takoj, ker ni na truplu prav nobenih znakov smrtnega boja. Ležal je kot bi spal. — Poleg njega je ležal klobuk in očala, pod klobukom pa listnica. Okoli pol desete ure so ga prepeljali v tamošnje mrtvašnico, od koder ga prepeljejo, kakor nam poročajo z Bleda, v Ljubljano.

Iz Ljubljane.

Nezdrave razmere. Pišejo nam: V zadnjem času opazamo, da uporablja vodstvo električne cestne železnice popolnoma nove moči kot sprevodnike. Na tozadevno informacijo smo zvedeli, da so to nastavljeni oziroma uslužbenci iz remize, torej rokodelci, katere zaposlujejo tudi pri voznih. To pa samo radi tega, da se odjeda kruh prometnemu osebju. Vsakdo mora obsojati tako početje obratnega vodstva, ki s takimi ukrepi samo ne bi mržnjo med uslužbenci, kajti umevno je, da se čuti prometno osebje za zastopano, če se določa remizno osebje za sprevodnike, do čim vozi izkušeni vozniki-sprevodniki znova zopet samo kot vozniki. To so nevezdrne razmere, ki vpijejo po remedur!

Umrli je včeraj zjutraj gospodu trgovcu Iv. Gajšku najmlajša hčerka Majdka. Naše iskreno sožalje!

Automobilni promet o Binkoštih Ljubljana-St. Vid na Lj. in Ljubljana-Vič. Kakor čujemo, bo na binkoštno nedeljo in na binkoštni ponedeljek pomnožen avtomobilni promet med St. Vidom n. Lj.-Ljubljano in Ljubljano-Vič. Obadva dni bosta vozila 2 avtomobila v presledkih pol ure od 13. ure t. j. od 1. ure popoldne dalje. Na oba praznika dopolne se vrši avtomobilni promet v presledkih 1 ure iz Ljubljane na obeh progah. 3498

Radi velikega navala pri kolodvorskih blagajnah pred prazniki priporočamo potujočemu občinstvu, da si nabavi vozne listke v naprej pri »Tourist-Office«, palača Ljubljanske kreditne banke. Istotam se tudi dobe karte za vožnje po Jadranskem morju. 3516

Umrli so v Ljubljani: Franciška Hiteje, mestna uboga, 87 let. — Danica Rajhar, rejenka, 3 mesece. — Anton Tiran, železn. pisarnik v p., 60 let. — Marija Zupančič, sirota, 56 let.

Pogreša se od 23. maja 23 letni Alojzij Komar, sin Ane Komarjeve, posestnice iz Krakovske ulice št. 13. Fant je odšel 23. maja brez slovesa od doma in tudi ni nikomur povedal, kam gre. Fant je srednje velik, močan, okroglega obraza, gladko ostrižen, brez brk in ima slabe zobe. Obleden je bil pri odhodu v športni suknjič in je vzel sabo kolo znamke »Jogo« št. 621062, zeleno pleskano, vredno 8000 Din. Sumijo, da se je ponesrečil in ni izključeno, da je identičen z utopljenecem, katerega so videli, kot smo že poročali, dne 24. t. m. otroci v narasli vodi Malega grabna.

»Voilka« čevlje na Krekovem trgu 10, t. madstropje si morate ogledati, da boste kupili, kadar rabite.

SAMOMOR 75 LETNE VDOVE.

Na Kongresnem trgu v Kirbischevi hiši je stanovala v prvem nadstropju v stanovanju s šestimi sobami vdova po dvornem svetniku Feliks Schaschlu, 75 letna Marija Schaschel. Pri njej je služila kot služkinja Pepca Primčeva. Schaschlova je imela navado, da je vsak dan gotovo vsaj do osme ure prišla iz svoje spalnice. Ker včeraj gospodinje ni bilo do pol devete ure iz sobe, je služkinja šla v njeno spalnico. Tu pa se ji je nudil pretresljiv prizor. Schaschlova je visela obešena na oknu. Na prvi pogled je mislila Primčeva, da gleda skozi okno. Ko pa jo je zaklicala in stopila bližje k oknu, je videla, da je žena obešena. Z eno nogo jestala na tleh, z drugo je klečala na stolu, glava pa ji je visela v zanjki, ki je bila privezana na železni križ v oknu. Žena je bila mrtva, obešila se je na komaj pol metra dolg trak, odtrgan od kosa blaga. Prestrašena služkinja je takoj letela na Kongresni trg, kjer je naznanila slučaj stražniku Ivanu Abramcu, ki je takoj obvestil o dogodku policijsko ravateljstvo. Na lice mesta je prišla uradna komisija pod vodstvom dežurnega uradnika dr. Fakina v spremstvu policijskega zdravniškarja dr. Avramoviča. Zdravnik je ugotovil smrt, dr. Fakin pa dejanski stan. V spalnici je bilo vse v redu in niso našli nobenih sumljivih

znakov niti v sobi niti na trupu. Na nočni omarici so našli listke, v katerih prosi vdova, da obvesti o njeni smrti njenega zeta dvornega svetnika dr. Viktorja Pessiaka, ki je služil pred vojno pri finančni prokuraturi v Ljubljani, in je sedaj na Dunaju, in njenega pastorka Feliksa Schaschla, ki biva v Gradcu. Dalje so našli na omarici listek, s katerim jo obvešča hišna lastnica Kirbischeva o povišanju letne najemnine. Letna najemнина bi znašala po tem povišanju 18.480 Din ali mesečno 1540 Din. V pismu, katero je hotela pokojnica nasloviti bržkone na svojo sestro v Zagreb, obupno toži, da nikakor ne more več shajati in da bo napravila tem mučnim razmeram konec. Služkinja Primčeva je izpovedala, da je bila njena gospodinja zadnje dneve zelo obupana, in je vedno tožila, da ne more dalje vzdržati. Bala se je tudi, da ji bodo po novem stanovanjskem zakonu odpovedali stanovanje. Najbolj pa jo je potrla visoko zvišanje stanarine. Od stanovanja je rabila zase eno sobo, pet sob pa je imela v podnajemu. V sobi so našli blizu okna, na katerem je izvršila samomor, tudi listek, na katerega je napisala s tresočo roko zadnje poslovilne besede: »Lebet wohl, alle meine Lieben!« Neki svoji prijateljici v Avstriji pa je pisala, da ji je dolgčas, da se je že vsega naveličala, posebno pa tega velikega stanovanja in da bo prišla k nji. Pred samomorom je žena zagrnila okno na Kongresni trg s posebno zaveso, česar ni nikoli napravila. Schaschlova je večkrat tožila služkinji, da ne more spati in da bo skočila skozi okno na cesto. — Policija je brzojavno obvestila njenega zeta na Dunaju in pastorka v Gradcu. Stanovanje so uradno zaprl, truplo pa so odpeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Za nakup
OBLEKE
Vam nudi najcenejši vir
JOS. ROJINA
Ljubljana

Iz štajerske.

Podrobnosti o nesreči v št. Janžu. Priobčili ste že v št. 112. kratko poročilo o nesreči v št. Janžu na Vinski gori dne 17. t. m. Pošljamo vam še nekaj podrobnejših podatkov. Že predpoldan usodnega dne so se zbirali grozeči oblaki na severozapadu, vendar pa ni kazalo in tudi ni nihče pričakoval, da bo tako hudo. Po splošnem mnenju se je moral nekje nad Kozjakom utrgati oblak med 2. in 3. uro popoldan. Dvakrat se je zabliskalo in zagrmelo, potem se je pa začelo. Strašen naliiv s točo se je vsul nad okolice Lipje in Selo. Voda je odnašala zemljo iz hribov v dolino, toča pa je najbolj poškodovala vinograde, katerih že itak nimamo veliko. Druga strela je zadelala v zvonik, ki je žal brez strelovoda. Zdel se nam je strelovod nepotreben, ker nad cerkvijo in zvonikom kraljujejo visoke skalnate peči. Pokazalo se je pa, da to skalovje ni zadosten varuh pred strelo in morali bomo resno misliti na dober strelovod. Strela je šla po robu zvonika na južni strani, prebila tri zaporedne tramove tako, da je sedaj nevarnost še za zvonik. Nad kazalci ure je švignila v notranjost zvonika in potem v cerkev. Zid je poškodovan na več mestih. Razume se, da je bilo v cerkvi, kjer se je vršila popoldanska služba božja v kapeli pri Marijinem oltarju, hipoma vse po koncu in navskrž. Razlegel se je strašen vik in krik in vse je drvelo slepo proti glavnim vratom, čeravno je bilo najlože priti iz cerkve skozi žagred, a v prvem strahu ljudje na to niso mislili. Deloma vsled strele, deloma vsled zračnega pritiska je bilo omamljenih več oseb, ljudje so padali kakor muhe. Nekega fanta, ki se je držal železne ograje ob stopnicah v zvonik, je omamilo, a se je kmalu zopet zavedel. Na koro so bile lahko poškodovane 3 osebe, v cerkvi je dobilo kakih 5 ljudi lažje poškodbe. Najslabše pa se je godilo kmetu Adolfu Zagoričniku. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik vpostavil Najsvetejše in kot zadnji zapustil cerkev. Klicali so ga že v župnišče, kjer sta se en fant in Zagoričnik borila s smrtjo. Fant je opravil sv. spoved in potem naglo okrevale, Adolf Zagoričnik je po prejemni sv. poslednjega olja kmalu umrl. Poskusili so sicer na različne načine, da bi ga spravili k zavesti, a vse je bilo zastonj. Bil je priden mož, blag mu bodi spomin! — To je kratko in resnično poročilo o nesreči. Vsi pametni ljudje pomislejo po nesreči prizadete. Med te pametne ljudi pa ne moremo nikakor šteti dopisnika Adolfa Zagoričnika. Vrglo ga je iz klopi na cerkven tla in ker ni mogel vstati, je šel prvi val ljudstva čez njega. Gosp. župnik, ki je ravno deval kadilo v kadilnico pred drugim blagoslovom, je šel mirit, ko je udarilo, prestrašene množice, a kdo v takšnem strahu in v taki zmedbi da kaj na pametno besedo? Ljudje so drveli drug po drugem iz cerkve. Nato je g. župnik v

Skušnjava, da si pridobi s ponarejenimi banderolami za cigaretni papir lep dobiček, je že podlegla tudi znana osješka tvornica cigaretnega papirja »Mirac«. Njen ravnatelj Isidor Lang je dal izdelati znatne količine banderol za cigaretni papir na Dunaju in jih je znal tudi spretno vtihotapiti preko meje v Osijek. S ponarejenimi banderolami je opremljal svoj izdelek in na ta način »zaslužil« v kratkem času okoli 1.700.000 Din. Pri njegovem poslu mu je pomagala njegova uslužbenka Karolina Bojgner, pri kateri so našli pri hišni preiskavi okoli 80.000 Din gotovine. Isidor Lang se mudi sedaj na Dunaju, njegov brat pa, ki je osumljen soudeležbe, ker je zaposlen v isti tvornici, se je ravnokar oženil in se nahaja na ženitovanjskem potovanju v Italiji. Zanimivo je, da so ugotovili ponarejene banderole finančni pregledniki v Orašju v Bosni in ne oni v Osijeku. Iz Belgrade je odpotovala v Osijek posebna komisija finančnega ministrstva, da zadevo natančno preišče.

Iz Primorske.

Nova škofija. Kakor smo že poročali, se bo v kratkem na Reki ustanovila nova škofija. Škof bo seveda Italijan. Kolikor izvemo, bodo čisto slovensko Trnovsko dekanijo razbili, tako da bo šlo nekaj fara pod Reko, nekaj pa pod Trst ali Gorico. Tako bomo Slovenci razbiti ne samo politično, ampak tudi cerkveno. Cerkljski dekan dobil italijansko državljanstvo. Dekan in konz. svetnik v Cerklju, g. Ivan Kunčič, je te dni na veliko radost svojih faranov dobil italijansko državljanstvo.

Škof dr. Fogar v Istri. Dne 23. t. m. je škof dr. Fogar birmoval v Klancu, nato pa pregledal sosedne cerkve. Škofa so povsodi sprejeli kar najpriljubnejše in najslovesnejše. 150 letnice župnije so v nedeljo 10. maja t. l. praznovali v Divači.

Nov zdravnik. Za doktorja vsega zdravilstva je promoviral na graški univerzi primorski rojak Viktor Valič iz Skrilj na Vipavskem.

»Edinost« prvič zaplenjena. Dne 27. t. m. je bila tržaška »Edinost« zaradi neke novice prvič zaplenjena.

Kostanjevica obnovljena. Samostanska cerkev na Kostanjevici pri Gorici je obnovljena in na binkoštno nedeljo prineso vanjo kip Matere Božje iz sedanje zasilne kapele. Ob tej priliki bo poleg italijanske tudi slovenska pridiga.

Smrtna kosa. V Šturjah pri Ajdovščini je umrl tamkajšnji hotelir in mogoletni župan Ivan Šapla. — V goriški bolnišnici je na operaciji umrl posestnik Jožef Erzetič iz Višnjevika, star 65 let. — V Tomaju je umrla nečakinja in dolgoletna gospodinja pok. kanonika Matije Sila, Frančiška Ceh.

Postojnska jama. Spet so odkrili nove dvorane, hodnike, jezera, krasne kapnike. Novi okraj se začne na koncu tako zvane voščane jame. To jamo zaključuje jezero. Neki asistent si je pa mislil, da se za jezerom hodniki in dvorane nadaljujejo, plaval je po jezeru in je prišel do vhoda, ležečega pod vodno gladino. Vhod so razširili navzgor in na strani z razstrelbami. Nove dvorane in hodniki se vlečejo približno en kilometer daleč noter v goro in so spet zaključene z jezerom.

Povodom binkoštnih praznikov in praznika sv. Antona (13. junija) bo vozila trdnika Tripcevich s parnikom »Venezia« na progi Trst—Benetke; izdala bo posebne vozne listke z znižano ceno, veljavne 4 dni: od dne 30. maja do 2. junija ter od 12. do 15. junija. Mala obri na Reki. Na Reki se je osnoval odbor za pospeševanje male obrti v kvarnerski provinciji kot pomožni organ tržaškega tozadnega zavoda.

Posebni vlaki vozijo v Postojno na Binkoštno nedeljo iz Trsta, Benetk, Vidma, Pule, Reke, Gorice in Rovinja. O znižanih cenah

Gledališka umetnost.

NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI.

DRAMA:

Začetek ob 20. uri zvečer.

Petek, 29. maja: POHUJŠANJE V DOLINI ŠENT-FLORJANSKI. — Red C.

Sobota, 30. maja: LIZISTRATA. — Red D.

Nedelja, 31. maja: VDOVA ROŠLINKA. — Izven.

OPERA:

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Cetrtek, 28. maja: Zaprt. (Generalka.)

Petek, 29. maja: BRIVEC BAGDADSKI, premijera. — Red B.

Sobota, 30. maja: Zaprt.

Nedelja, 31. maja: BRIVEC BAGDADSKI. — Izven.

Ponedeljek, 1. junija: V VODNJAKU. CVETICE MALE IDE. — Izven.

Naznanila.

Cerkveni koncert v frančiškanski cerkvi v Ljubljani se vrši v četrtek 4. junija ob osmih zvečer in sicer se izvaja slovesni oratorij »Blagor, katerega je izvajala Glasbena Matica z največjim uspehom v ponedeljek 18. maja. Vse ljubitelje resne umetniške glasbe opozarjamo na ta cerkveni koncert. Vstopnice po znižanih cenah v Matični knjižarni.

»Obložnica, ki se rojevca je naslov moderni dramski tvorbi. Z njeno izvedbo se predstavi ljubiteljskemu občinstvu krog svobodnih gledaliških umetnikov. Umetnina, ki je delo I. Mraka, je po svojem notranjem ustroju čisto nova, ter se bo skušala temu primerno tudi izvesti.

Elizabetna konferenca za župnijo Sv. Peter ima v petek 29. maja zvečer ob pol 7. uri sejo. Bled. Ljudski oder v Ljubljani vprižori v Ljudskem domu na Bledu v nedeljo, 1. junija ob

smo že pisali. V jami bo velik simfonični koncert.

Iz Koroške.

Koroški deželni zbor. Koroški deželni zbor je te dni sklenil zakon o kmetiskem bolniškem zavarovanju. Zavarovanje vodi osrednji kmetiški bolniška blagajna, morejo se pa ustanoviti tudi občinske bolniške blagajne. Zavarovanje je razdeljeno v pet plačilnih razredov; prispevke plačujejo delodajalci in delojemalci, in to pri občinskih blagajnah vsak polovico, pri osrednji blagajni pa prvi 1/3, drugi 1/3. Prostovoljno se morejo zavarovati tudi kmetiški gospodarji in njih družine, če katastrofalni čisti dohodek ne dosega 200 K. Zakon stoji v veljavo dne 1. julija t. l. — Dalje je deželni zbor odobril zakon za najetje zunanje posojila v znesku 150 milijonov šilingov in za solidarno jamstvo za skupno posojilo vseh zveznih dežel v znesku 150 milijonov šilingov. Velik del tega posojila dobi koroška Deželna hipotekarna banka za cenena posojila kmetovalcem.

Goriška Mohorjeva družba.

V dopisu »Jugoslovanski javnosti«, ki je bil priobčen v »Slovenec« 16. maja t. l. štev. 109, povdarja pisec, da je Goriška Matica edina književna ustanova, ki podaja Slovencem v Julijski krajini poučno in koristno čtivo. To nikakor ne odgovarja resnici. Književno podjetje, h kateremu so pristopili vsi slovenski škofje kot dosmrtni člani in poslali priporočilna pisma z izrecno željo, da bi se istega oklenilo vse naše ljudstvo, je Goriška Mohorjeva družba. Ta je štela lansko leto, to je prvo leto svojega obstoja, 13.000, a letos je 20.000 udov, medtem ko je Goriška Matica ostala, kljub večletnemu obstoju pri približno 4000 članih. Goriška Mohorjeva družba, za katero je naše ljudstvo izglasovalo takorekoč plebiscit in katere se je oklenilo z vsi dušo in potrebo današnjega časa, je cerkvena bratovščina, medtem ko je Goriška Matica popolnoma zasebno podjetje.

Prepričani smo, da se bodo tudi bratje onstran meje oklenili Goriške Mohorjeve družbe z isto ljubeznijo, kot se je oklenilo naše ljudstvo v Italiji ter s tem pripomogli, da bo mogla družba, ki bratski objemlje ves naš narod v Italiji, procvitati ter vršiti kulturno in versko misijo, za katero je poklicana med našo narodno družino, koji so odvzete vse šole in ji je ostala edina šola za domačim ognjiščem in dobra knjiga.

Za nizko članarino L 5.—, več carina in poština L 3.40, kar znaša skupno v jugoslovanski valuti po današnjem tečaju približno Din 21, bo nudila Goriška Mohorjeva družba krasen koledar, izvirno Jakličovo povest, prevod zgodovinskega romana »Sanguis martyrum«, katero je spisal francoski pisatelj Bertrand, poslovenil pa župnik Reje in »Socialno čitanko«. Vrhutega bo vsak član vršil plemenito delo, ker bo pomagal najbolj preizkušnemu delu naroda, ki je navezan le na lastno pomoč, da ohrani kljub težkemu položaju vero in jezik očetov.

Ude sprejemajo naši poverjeniki za Jugoslavijo in sicer: V Ljubljani: »Nova založba« in Jugoslovanska knjigarna, v Celju: trgovina Gričar in Leskovšek, v Mariboru: Tiskarna sv. Cirila in g. Ludvik Zorcut.

Orlovski vestnik.

Orlovski odsek v Mengšu vabi k praznovanju blagoslovitve svojega prapora dne 31. maja 1925. Poleg blagoslovitve prapora in obhoda po trgu je na sporedu javna telovadba s slavnostnim govorom g. Alojzija Vrtočca. Potem je veselica pri g. Kralju s prosto zabavo, srečelovom, šaljivo pošto, godbo in petjem. Vstopnina k telovadbi 5 Din, k veselici 2 Din.

8 zvečer veseloigro v štirih dejanjih »Sluga in njegov grof«, noviteto polno zabave in humorja; v ponedeljek 2. junija ob pol 4 popoldne pa Jelenovo dramo v treh dejanjih »Srenja«, ki se godi na Gorenjskem. Blejčani in okoličani uljudno vabljani!

Odbor za nabavo zvonov za podružnico sv. Jerneja v Sp. Šiški vabi vse darovalce na sestane, ki se vrši v nedeljo 31. maja ob pol 11 popoldne v gostilni pri Križu, Celovška cesta 68. Dogovorili se bomo o nabavi velikega zvona. — Predsednik.

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani opozarja člane, da se vrši v petek 29. maja ob 8 zvečer v restavraciji »Zvezda« mesečno zborovanje o velevarnih stanovskih zadevah. Odbor pričakuje polnoštevilno udeležbo.

Vsem davčnim uradnikom, ki se udeležijo letošnje skupščine v Sarajevu, priporočamo, da pazno čitajo prihodnjo številko »Našega Glasca«. Sekcija Ljubljana.

Lovci! Slovensko lovsko društvo je razposlalo poziv in položnice za plačilo članarine. Kdor članarino ni plačal, pa je prejel letošnje številke »Lovca«, naj jih vrne ali pa vsaj do 15. junija t. l. plača članarino, ker bi bili sicer primorani v smislu društvenih pravil zaostalo članarino sodno izterjati. — Odbor SLD.

Zadruga krojačev, krojač in sorodnih obrtov v Ljubljani naznanja, da se vrši prihodnje pomošniške preizkušnje v drugi polovici meseca junija. Prošnjo za pristope k tem preizkušnjem je vložiti najkasneje do 8. junija v zadržni pisarni. — Načelnik.

Prostovoljno gasilno društvo Zalog-Sp. Kačelj svečano blagoslovi novi gasilski dom na binkoštno ponedeljek. Po blagoslovljenju je velika veselica na vrtu gostilničarja g. Fr. Šihirja v Zalogu. Na binkoštno ponedeljek v Zalogu! Na pomoč!

Prijatelji gasilstva! V nedeljo vsi na Brezovico pri Ljubljani, kjer priredi gasilno društvo otvoritev novega gasilskega doma. Svirala bo godba dravske divizije. Na svidenje na prijazni Brezovici! — Odbor.

Iz širnega sveta.

Domnevanja o Amundsenu.

Ker ni nobenih poročil, so začeli resno misliti na pomoč. Amerika sama se ne bo pomudila, pa je menda pripravljena pomagati, če bo Norveška prosila. Zračna ladja »Shenan doah« je bila za take namene že zgrajena in je izredno močna. »Los Angeles« ne zaostaja dosti za njo. Od tam, kjer sta sedaj, bi ne mogli iti na tečaj, ker je oddaljen 6000 km. Za tja in nazaj ter zraven še za iskanje torej preveč. S polno opremo gresta lahko 1000 km daleč brez prestanka, z delno opremo in ne s polno uporabo strojne moči pa 10.000 do 12.000 km. Ladja »Patoka« bi šla naprej do Grenlandije, zračna velikanja bi priplavalala za njo, bencin dopolnila in šla iskat. Iz višine 1000 km bi ladji lahko preiskali 400 km širok pas, več pa treba ni. Dve taki piki kakor sta Amundsenova aeroplana sta tudi ob slabem vremenu kmalu vidni. Morda pa ne bo potrebno. Morda se je Amundsen spustil na led tik pred tečajem in je šel peš tja; morda je našel kakšno novo deželo ali otočje in ga raziskuje itd.

Udeležencev ekspedicije je šest: Amundsen, njegov pilot Riiser-Larsen, monter Feucht, Ellsworth, pilot Diedrichsen, monter Omdal. Pot od tečaja bi jih vodila — v slučaju, da se vračajo peš — najprvo do rtiča Columbia, 750 km (83°6' s. š., 70°25' z. d.); tu je Peary pri zadnji ekspediciji pustil precej bogato zalogo. Nato gremo ob Grantovi deželi vzhodno in potem jugozahodno do rtiča Conger, z velikimi zalagami (81°45' s. š., 65° z. d.). Potem čez Ellesmerland do zapadne obale Grenlandije in tam do najsevernejše naselbine Eskimov Etah (Ita) ter dalje v Thule (76°30' in 68°50'), od koder je po leti z Evrope zveza po morju. Od Columbie do Thule je okoli 900 km. Pred oktobrom v tem slučaju ni pričakovati nobenega poročila in bi se vrnil Amundsen šele prihodnje leto.

Nekateri mislijo celo, ker je bilo vreme zelo ugodno, da je letela ekspedicija kar naprej na Alasko do rtiča Berrow. Od Spitsbergov do tečaja 1150 km, od tam do Barrowa 2100 km, skupaj 3250 km, bencina za 2600 km; torej prestopiti iz enega aeroplana v drugi, prvega pa pustimo med potjo. Od Barrowa do prve brzobavne postaje je 14 dni. Ellsworth je pred odhodom pisal sestri, naj se pred septembrom 1926 nikar ne vznemirja, če ga ne bo nazaj, oziroma če ne bo nobenega poročila o njem.

Oslo, 28. maja. (Izv.) Vreme se je znatno izboljšalo. O Amundsenu še ni nobenih poročil. Če poročil ne bo do petka, se bo po izjavi norveškega vojnega ministra pričelo z rešilno akcijo za vojaške strani. Letela bi se ne odposlala na tečaj, ampak bi obletavalala in iskala v lokih, ako Amundsen ni pristal predaleč od Spitzbergov.

Zračna zveza Evropa—Azija preko Belgrada.

V Pragi se je te dni podpisal francosko-češkoslovanski dogovor za zračno zvezo Pariz—Bagdad preko Belgrada. Zveza se udeležijo, kakor hitro se sklene testvarni sporazum tudi z Nemčijo. Tako se odvarja Angliji najkrajša zveza z njenimi kolonijami v Indiji.

Dom in tehnika.

Najvišja popolnost delavskega orodja in razdelitev delovnih metod je cilj modernega produkcijskega gospodarstva. V Ameriki so šli za njim Taylor, Gilbreth, Ford. V uporabi nem gospodarstvu je pa v tem oziru vse še v povojih, čeprav so najširši sloji prebivalstva zadeti v najvažnejšem delu porabnega gospodarstva, v lastnem domačem gospodarstvu in gospodinjstvu. V njem je zbranega več kot polovica narodnega premoženja. Nemci so hoteli vrzel zamašiti in je Nemška zveza tehniških-znanstvenih družb priredila v Leipzigu pod geslom »Dom in tehnika« tozadevno razstavo. Odprta je od 1. maja do 8. avgusta. V prvi vrsti ima namen, da zbere vse znanje in vse skušnje, ki nam govorijo o uspešnosti tehnike, da nam pomaga pri gradbi in opremiti doma in pri domačem gospodarstvu. Ta razstava je za široke sloje tembolj poučna, ker je vsakemu predmetu pridejano tudi besedilo. Zelo dobro bi bilo, da bi si jo kakšen naš obrtnik ogledal in poročal potem o nji doma.

Mesto Leipzig gradi ravno sedaj mala stanovanja. Razstavni odbor se je z mestom pogodil in so že zgrajene in še gradeče se hiše porabili obenem kot del razstave. Tako vidiš tam skupino najrazličnejših hiš posamičnih dvojnih, lesenih, masivnih itd., s 26 stanovanji; nadalje skupino šest hiš s štirimi in petimi nadstropji in 50 do 60 majhnimi in srednjimi stanovanji. Opazuješ uporabo najmodernejšega orodja in najmodernejšega načina pri gradbi hiš, vidiš industrializacijo hišne gradbe, namreč tovarniško izdelavo hiš; o tej pravijo, da bo edino ona lahko mogla od pomoči sedanjim stanovanjski bedi. Tisti, ki si bo dal zgraditi tako tovarniško hišo, bo prihranil zlasti pri delavskih plačah, ki znašajo danes 80 odstotkov vseh stroškov. V stanovanjih vidiš moderne štedilnike, likalnike, shrambe, omare, način dela, da se prihrani čas, snajenje, ki je opravljeno v par minutah itd. itd. Kakor rečeno, dobro bi bilo, če

bi si kak naš obrtnik razstavo ogledal in nam dal nasvete, našim razmeram primerne.

Častna doktorja graške tehnike.

Te dni sta bila na graški tehniški slovesno promovirana za častna doktorja neodličnejša zastopnika nemškega zrakoplovstva: dr. Ludwig Dürr, konstruktor zeppelinov in prometni ravnatelj Zeppelinove stavbne družbe, ter dr. Hugo Eckener, ki je bil s Z. R. III. poletel v Ameriko.

Nemška ekspedicija na Mt. Everest.

Nemci po hoteli prirediti s tirolskimi vodniki svojo posebno ekspedicijo na Mt. Everest. Ze naprej smo rekli, da s to ekspedicijo ne bo nič. Do Mt. Everesta drugače ne moreš kakor skozi Indijo in po Tibetu. Indija je angleška in v Tibetu vlada angleški vpliv. Zato je bilo jasno, da si Angleži ne bodo dali izvitih prioritete iz rok. In se torej prav nič ne čudimo, če beremo, da Tibetanci ne bodo dali Nemcem dovoljenja, tem manj, ker namerava prihodnje leto, 1926, britanska geografska družba še enkrat ponoviti poskus leta 1922 in 1924.

Čudna smrt.

Francoski grof Montefiore se je zaročil; bil je znan kot drzen jahač, avtomobilist in je bil izborni atlet. Peljal se je z nevesto po Parizu. Naenkrat mu je postalo slabo, prosil je nevesto, naj prime za krmilo, češ, oslepel bom. Komaj sta prišla domov, je bil že mrtev.

Zvestoba psa.

Polkovnik Murray je bival za časa vojaških vaj v angleškem vožbalšču Aldershot tamošnjem hotelu Victoria, dvanaest mesecev. Hotelski pes se je tako navadil nanj, da ni hotel nobene hrane več, ko je polkovnik umrl. Na dan pogreba so ga našli pod zastavo na rakvi. Po pogrebu se je zaril v kot sobe in je tri dni nato bil mrtev.

Borba dveh lokomotiv.

Največji dve angleški železniški družbi sta Velika zahodna in Londonska severozahodna. Priredili sta tekmo dveh svojih najmočnejših lokomotiv, z enakim številom težkih priklopljenih vagonov. Zmagala je Velika zahodna z več kot četrt ure.

Lep spomenik.

Pred kratkim je umrl najbogatejši Španec, don Claudis Lopez y Bru, vitez zlatega runa itd. Bil je velik industrialec, imel je velike rudnike, premoženje njegovo so cenili na 750 milijonov francoskih frankov. A ni bil samo bogat, bil je tudi pobožen, dobrega srca in njegova milosrčnost ni poznala nobenih mej. V svojih industrijskih podjetjih je vpejal vsestransko velepotezno socialno zavarovanje bolniške in pokojninske blagajne. Bil je največji dobrotnik Španije.

Amerikanci v Evropi.

V letošnjih treh sezonskih mesecih bo obiskalo Evropo okoli 200.000 Amerikancev. Ameriške plovne družbe pravijo, da je to največji dosednji osebni promet čez Atlantski ocean. Evropa vleče, Amerika pa nič. Kajti, koliko je Evropejcev, ki bi šli samo zato v Ameriko, da jo vidijo?

Avto-cesta

Iz Milana v Bergamo bo dograjena v septembru 1926. Dolga bo 48 km in bo začetek velike avto-ceste Milan—Benetke. Druge zamisljene avto-cestice v Italiji so: Milano—Torino, Bozen—Merano, Roma—Ostia, Salerno—Napoli, Genova—Ventimiglia. Zlasti zadnja je zelo potrebna, saj gre ob Rivieri. Na že dograjeni progi Milano—Varese prometuje vsak dan okoli 250 avtomobilov, ob nedeljah in praznikih okoli 600.

Cepljenje uradnikov.

Ker se je v glavnem ameriškem mestu Washington pripetilo od Novega leta sem 54 slučajev koz, med njimi 19 smrtnih, so se morali dati vsi državni uradniki cepiti proti kozam. Bilo jih je 65.000, najodličnejši od njih je bil predsednik Coolidge sam.

Vinogradništvo v Italiji.

Povodom milanskega vzorčnega sejma je zboroval v Milanu kongres italijanskih vinogradnikov pod predsedstvom poslanca Marecalchija. Nasade italijanskega vinogradništva so cenili na 25 milijard lir, letni dohodek pa na 8 milijard, to je pa tretjina vsega italijanskega poljedelskega pridelka. Vinogradništvo daje državi na leto okoli dve milijardi. Kongres je zlasti zagovarjal ostrejšo naredbi proti ponarejevanju vina.

Lep sprejem. Francoski general d'Amade je znan iz bojev na polotoku Galipoli med svetovno vojno. Te dni so priredili v spomin na tiste boje v londonskem hotelu Royal tako zvani Galipolski banket. Med potjo v London so ukradli neznanci generalu kovčeg z vsem denarjem in z vso opremo.

Dan mater. Ameriška vlada je določila da se mora druga nedelja v majniku praznovati vsako leto kot »dan mater in da morajo viseti ta dan na vseh javnih ameriških poslopih zastave v znak »ljubezni in spoštovanja do mater vse države«. To je pa res lepo

Gospodarstvo.

Izkaz o stanju Narodne banke z dne 22. maja 1925. (Vse v milijonih dinarjev; v oklepaju razlika napram izkazu o stanju z dne 15. maja 1925.) **Aktiva:** kovinska podloga 448.4 (+ 0.4), posojila na memice in vrednostne papirje 1233.4 (+ 8.7), račun za odkup kronskega bankovca 1186.3, račun začasne za menjave 366.0 (- 2.0), državni dolg 2966.3, vrednost založenih državnih domen 2138.3, saldo raznih računov 582.1 (+ 52.8), skupaj 8921.1; **pasiva:** glavnica in rezervni fond 33.9, bankovci v obtoku 5763.8 (- 56.8), račun začasne menjave 366.0 (- 2.0), državne terjatve 35.9 (+ 24.0), razne obveznosti 509.5 (+ 94.4), vrednost založenih državnih domen 2138.3, ačija 73.3, skupaj 8921.1; obrestna mera neizpremenjena.

Belgrajska trgovska zbornica ima svojo plenarno sejo 30. junija, 1. in 2. julija t. l.

Železniške vesti. Glavno ravnanstvo državnih železnic v Belgradu javlja, da se od 1. dne 5. junija t. l. promet — tako osebnosti kakor tovorni — na progi Veles—Štip; ravnotako se preda javnemu prometu proga (ozkotirna 76 cm), Bosanska Rača—Bjelina—Ugljevik. Prvi poskusni vlak na progi Ogulin—Knin bo vozil dne 6. junija t. l.

Uvoz inozemskega premoga po znižanih tarifah. Kakor javljajo iz Belgrada, bo ta teden posebna komisija začela obiskovati vsa podjetja, ki uporabljajo inozemski premog, da se prepriča, koliko je letna potreba teh podjetij in če se ne da inozemski premog nadomestiti z domačim. Rezultati te preiskave bodo odločilni pri presoji prošnji za uvoz inozemskega premoga po znižanih tarifah.

Sejnsko poročilo iz Maribora. Na svinjski sejmi dne 22. maja 1925 se je pripeljalo 362 svinj, 1 koza in dva kozlička. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 50—75 Din, 7—9 tednov stari 112.50—225.—, 3—4 mesece stari 250—350 Din, 5—7 mesecev 375—450 Din, 8—10 mesecev 625—750 Din, 1 leto stari 950—1400 Din. Kilogram žive teže 12—14.50 Din, 1 kg mrtve teže 15—16.25 Din; koze, komad 250 Din. — Prodalo se je 277 svinj in 1 koza.

Dobava industrijske soli. Uprava državnih monopolov (oddelek za prodajo) je Trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani naprosila, da obvesti vsa podjetja, ki porabljajo industrijsko sol, da svoje prošnje za dobavo te soli v bodoče vlagajo izključno preko finančne kontrole, v čigar okolišje je podjetje. Prošnja mora vsebovati vse podatke in vse priloge, ki jih predpisuje čl. 7 pravilnika o prodaji industrijske soli. Pravilnik je objavljen v 33. številki Uradnega lista z dne 3. aprila 1925 pod št. 109.

Konkurz. O imovini Janka Gabrona, trgovca v Trbovljah, je razglašen konkurz.

Davčne zadeve. Dosedaj je glavno ravnanstvo neposrednih davkov izdalo 4 razpise o načinu pobiranja davkov: 1. o invalidskem davku, 2. o komorskem prirezu, 3. navodila za predpis in pobiranje davkov telesnih delavcev. Od 1. aprila t. l. je davek telesnih delavcev sledeč: 2% od zaslužka, poleg 30% izrednega pribitka. Osnova za avtonomne pribitke znaša 0.50 % od letnega zaslužka, ozir. 0.25 % od vsote neposrednega davka. 4. Razpis o obrestih dolgovane vsote davkov in pribitkov; obresti znašajo od 1. aprila t. l. 12 %. 5. Razpis o eksekutivnih stroških.

Pravilnik o podjetjih, ki so obvezna javno polagati račune. Iz Belgrada poročajo, da izdelujejo v ravnanstvu neposrednih davkov pravilnik o podjetjih, ki so obvezna javno polagati račune, po katerem bi bilo v tem oziru izvršeno izenačenje davkov v celi državi.

Pošta in avtomobili. Lani je imelo pošto ministrstvo od prevoza potnikov, prtljage in trgovskega blaga z avtomobili dohodkov 6 mil. 182.576 dinarjev (od tega ljubljansko pošto

ravnateljstvo 741.752 dinarjev), prihranek od plačevanja prenosa pošte po privatnih je znašal 3.661.157 Din, torej 9.793.883 Din. Za vzdrževanje prometa, za popravila avtomobilov in plače šoferjev je pošto ministrstvo izdalo 7.233.204 dinarjev. Čisti dohodek je znašal torej za celo lansko leto 2.070.679 Din.

Nova banka v Belgradu. V Belgradu nameravajo ustanoviti »Banko hišnih posestnikov«, ki bi dajala hišnim posestnikom hipotekarna posojila. V banki bi sodeloval tudi inozemski kapital.

Dunavsko-savsko-jadranska železnica. Z Dunaja poročajo, da bo bilanca te družbe prvokrat od začetka vojne sem izkazovala majhen dobiček, katerega bodo prenesli na nov račun. Aktualno bo postalo vprašanje obrestovanje delnic šele po tem, ko bo obligacijski fond dobil odgovarjajočo dotacijo. Za ta fond pridejo v poštev dohodki iz tržaškega blagovnega prometa v letih 1923 in 1924. Diference z jugoslovansko vlado so poravnane ker so zaostanki plačani kakor so tudi poravnane privatne terjatve napram Južni železnici s strani Jugoslavije, včevši obresti.

Kriza v avstrijski tekstilni industriji. Z Dunaja poročajo, da je cela vrsta avstrijskih tvornic bombažno-tkalne stroke odpustila vse svoje delavstvo (okoli 14.000).

Padanje cen v Avstriji. Čeprav se za mesec maj t. l. ni v Avstriji sestavljal indeks, je vendar ugotoviti v splošnem padanje cen in sicer približno za 1½ do 2 odstotka.

Konkurzi v Italiji. V mesecu marcu t. l. je bilo v Italiji razglašenih 591 konkurzov, skupaj v prvih treh mesecih t. l. 1894. v prvih treh mesecih lani 1869.

Borze.

Dne 28. maja 1925.

DENAR.

Zagreb, Berlin 14.45—14.60, Italija 2.3950—2.4250 (2.3620—2.3920), London 293.75—295.75 (291—294), Newyork 60.13—60.93 (59.70—60.50); Pariz 3—3.05 (2.9970—3.0470), Praga 1.793—1.817 (1.76—1.784), Dunaj 8.47—8.59 (8.40—8.52), Curih 11.55—11.75 (11.5750—11.6750). Tendence: evrsita. Curih, Belgrad 8.625 (8.60), Pešta 0.00727 (0.00726), Berlin 1.231 (1.23), Italija 20.525 (20.45), London 25.1275 (25.125), Newyork 516.70 (516.70), Pariz 25.925 (25.85), Praga 15.325 (15.325), Dunaj 72.75 (72.75), Bukarešta 2.45 (2.40), Solija 3.70 (3.70). **Dunaj. Devize:** Belgrad 11.72, Kodanj 133.55, London 34.485, Milan 29.26, Newyork 709.35, Pariz 35.69, Varšava 136.10. — Valute: Dolarij 706.40, francoski frank 35.57, lira 28.23, dinar 11.71, češkoslovaška kruna 20.985.

Praga. Devize: Lira 134.25, Zagreb 56, Pariz 169.50, London 164.15, Newyork 33.75.

VREDNOSTNI PAPIRIJI.

Ljubljana. 7 odst. inv. posojilo 62 (bl.); Celjska posojilnica zaklj. 200; Lj. kreditna 225—265, Merkantilna 102—120, Praštediona 800—810, Kreditni zavod 185—195, Strojne tovarne 135 (bl.), Veveče 100 (den.). Stavbna družba 265—280, 4 in pol odst. zastavni listi 20 (den.), 4 in pol odst. komere, zadolžnice 20 (den.).

Zagreb. Hrv. eskomptna 105—106, Kreditna, Zagreb 105—108, Hipobanka 59—60, Jugobanka 100—102, Praštediona 800—806, Lj. kreditna 250—254, Slavenska banka 100—102, Eksploatacija 33—35, Seferana 590—595, Gutmann 365—385, Slavonija 51—53, Veveče 100, 7 odst. inv. pos. 63, vojna odškodnina 188—191.

Dunaj. Efekti: Živnostenska banka 76.3, Alpine 31.9, Greinitz 13.6, Trbovlje 43.4, Hrv. eskomptna 12, Leykam 14.4, Hrv.-slav. hipobanka 6.8, Gutmann 42, Mundus 82, Slavex 17, Slavonija 6.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Hrastove vozovne deščice, 43 mm, 2.65 m, 53 mm, 2.85 m, 1. in 1.1, feo meja 1450 (den.); smrekove, oz. jelove deške, 20 mm in 25 mm, monte, feo nald. postaja 550 (bl.); late 24—24, 10—16 cm, 2, 2 in pol, 3, 8 in pol, feo nald. post. 2 v. vag., zaklj. 230; bukova drva, 1 m dolž., suha, eksportno blago, feo meja 25 (den.); — Zito in poljski pridelki: pšenica Rosafé, 80 kg, rinf., promptna, par. Ljubljana 490 (bl.); pšenica avstralska, rinfusa, promptna, par. Ljubljana 485 (bl.); pšenica Hard Winter 2, rinf., promptna, par. Ljubljana 500 (bl.); otrobi pšenični drobni, par. Ljubljana 190 (bl.); koruza, dob. maj, junij, par.

Postojna neocar. 250 (bl.); r. maked., 72—73 kg, par. Ljubljana 400 (bl.); ječmen 57—59 kg, feo mak. postaja 300 (bl.); oves mak., orig., par. Ljubljana 355 (bl.); krompir beli, feo dol. postaja 125 (den.).

Dopisi.

Bled. Silno razburjenje je zavladalo zadnje dni med blejskimi liberalci. Čemu pa? Kaj se je zgodilo? Raznesla se je vest, da se igralnica ne sme odpreti. In kdo je to zakrivil? Odgovor ni težak: »Klerikalci«. Ti nesrečni klerikalci. Ti so zopet zatvorili igralnico, ta bogati vir dohodkov za tiste, ki bi radi živeli brez dela. Umevno je, da so gospod Kenda in njegov štab v strahu. Kajti na račun igralnice se je že vso zimo mrzlično delalo in kdo naj vse to plača, če se igralnica ne bo smela odpreti? Po zakonu bi se ne smela. Delalo pa se je deloma prav brez vsake potrebe in mnogo predrago. Dela bi se morala javno razpisati a se niso. Bled je ves razkopan in sežija se z majem že prične. Gori klerikalci, ko bi bili oni zdravilski park tako posekali, ko bi bili hiše za napravo hodnikov tako drago odkupovali od svojih pristašev in podirali, ko bi bili oni neokusne in nepotrebne škarpe stavili. Če bi se vse to delo pametno razvrstilo, bi domači delavci imeli več let dosti dela in stroški bi bili mnogo manjši — tako pa bodo sedaj zopet klerikalci krivi, če se bo vse započeto delo moralo ustaviti, ker ni denarja. Še nedavno tega je gospod Kenda rohnol na klerikalce in zvrčal vso krivdo nanje radi igralnice. Včeraj so pa že lovili klerikalne podpise za protest proti zatvoritvi igralnice; še celo podpis gospoda župnika bi jim bil dober. Gospodje župan in tovariši, ki so vam sicer klerikalci tako brezpomembni, kako da se sedaj tako ponižate in iščete njihove podpise? — Pripomnimo, da ne bomo mirovali radi igralnice, dokler nam ne odgovorite gospod župan na zadnji dopis z Bleda.

Krmel. (Ponesrečena orjunska slovesnost.) V nedeljo 17. maja je priredila pri nas Orjuna majhen teater. Gospodje Zupančič, Andoš in Rajner so štirinajst dni bobnali in vabili ljudi. Zričakovali so, da bo ljudstva brez števila. Pa pride nedelja. Iz Mirne primahajo trije orjunci in par žerskih kril. Iz Mokronoga smo našli pet udeležencev. Žalosten je bil gospod Zupančič, resno otožen gospod Antoš, oba je pa tolažil dobrodušni g. Rajner. V kupo žalosti in britke tuče je vlija par kapljic veselja ljubljanske Orjuna, katere se je pripeljala z avtom okrog 3. ure na Krmel. Nikjer ni vse prav, tako tudi tu ni bilo. Obrabi omenjenih gospodov so veselja zažareli, ker so smeli pozdraviti ljubljanske prvake, a z obrazov Ljubljancev so si pa bral žalost in bridko razočaranje. Na tisoče ljudi bi moralo pozdravljati jugoslovanske fašiste, a mesto tisočev jih je bilo pet, pa še ti brez uniforme. Najraje bi se bili takoj vrnili — sram jih je bilo — pa ponižna prošnja preplašenih Krmelčanov je omečila srca in ostali so reci in piši celi dve uri. Potem so odšli z zagotovilom, da na Krmel ne pridejo tako kmalu. Krmelske sirote so ostale osamljene, pobiti in potrdi so jo mahnil v bližnji gozd, kjer jim je hladna senca pregnala jezo, Nischamovo vino pa žalost. Tako je končala orjunska parada na našem Krmelu. Da se ne pozabi, moramo še poročati, da sta se za to orjunsko slavnost zelo prizadevala tudi črevljarija Rūgelj in Miklavčič ter g. Uršič, učitelj v Šent Janžu in dve gg. učiteljici iz Trčiča.

Trbovlje. (V spomin t. Ivanu Zupanu.) Že davno ni videlo Trbovlje tako veličastnega pogreba kot v terek, ko smo spremili k večnemu počitku najzvestejšega pristaša SLS, moža kremenitega značaja, tovariša gosp. Ivana Zupana, rudniškega nadhišnika v pok. Spreved je pokazal, da ga je spoštovalo in cenilo vse, tudi njegovi strankarski nasprotniki. Spremili so rajnika 4 duhovniki, potem trbo-

veljski, hrastniški in zagorski »Orel«, rudniška požarna bramba, katere ustanovitelj je bil sam in več let njen načelnik, nadalje v velikem številu njegovi stanovski tovariši, večji del uniformirani. Pred hišo žalosti mu je zapel močan orlovski pevski zbor »Vigred«, ob grobu pa »Usliši nas Gospod«. Žalostinke mu je svirala rudniška godba. Ivan Zupan je bil mož neumornega dela. Povzpeli se je od delavca do uglednega rudniškega nadhišnika. Ob novem letu se je javil za penzijo, katere se mu je s 1. majem nakazala, torej jo je užival samo 1 mesec. V vseh naših društvih je bil delaven in na svojem mestu. Ko smo v letu 1906. sprevideli, da ni mogoče mirnega dela v Pazniškem in delavskem podpornem društvu, smo obnovili »Kršč. soc. društvo« in njega izbrali za predsednika in čez nekaj časa razširili v Pazniško in del. društvo. Zopet je bil raniki prvi, ko smo sklenili zidati lasten Društveni dom in v l. 1909. se je dvignila v zrak za takratne razmere lepa stavba, v kateri so našla vsa naša društva svoje prostore, »Orel« pa lepo dvorano in telovadnico. Veliko veselje mu je delala sedanja krasna stavba novega Društvenega doma, žal ni čakal njegove dovršitve. Društvenemu domu je bil do smrti načelnik. Udeleževal se je tudi pri »Kmečko-delavski posojilnici« kot član nadzorstva, bil član »Orla«, pri del. konzumu, čitalnici, sploh je porabil ves svoj prosti čas za delo v društvih. Pri vsem svojem delu ni zanemarjal svoje družine, otroke vzgojil v našem duhu in priskrbel vsakemu svoj kruh, kar so mu otroci poznačevali z iskreno otročjo ljubeznijo. Kdor pozna nekdanje trboveljske razmere, mora pripoznati, da je pred 20 leti pomenilo junaštvo biti pristaš SLS. Strankarska strast je večkrat priklopila do osebnosti, veliko jih je omagalo, Ivan Zupan je stal trdno zmeraj v sprednjih vrstah. Čast kliče njegovemu spominu celokupna slovenska ljudska stranka!

Nove poštno pristojbine.

A. Tuzemstvo. 1. Za tiskovine od 20 na 50 par za vsakih 50 gramov ali del te teže. Ta pristojbina se plačuje tudi za posetnice, cenovnike, okrožnice, za smrtno, poročne in druge objave, za trgovska in borzna poročila in sploh za vse ostale tiskane predmete, ne velja pa za tiskovine z izbočenim tiskom za slepe in za dnevnik in časopise, ki jih pošiljajo upravištva listov.

2. Za blagovne vzorce od 20 na 25 par za vsakih 50 gramov ali del te teže. Najmanjša pristojbina ostane 50 par.

3. Za poslovne papirje od 20 na 25 par za vsakih 50 gramov ali del te teže. Najmanjša pristojbina se zviša od 80 par na 1 dinar.

4. Za mešane pošiljke od 20 na 25 par za vsakih 50 gramov ali del te teže. Najmanjša pristojbina 50 par ostane, a samo za tiskovine in blagovne vzorce, ako so pa v pošiljki tudi poslovni papirji, se zviša od 80 par na 1 dinar.

5. Za priporočene (vpisane) pošiljke se zviša priporočnina od 2 na 3 dinarje.

6. Za povratnico in izplačilno potrdilo pri oddaji pošiljke od 2 na 3 dinarje.

7. Ekspresnina za pisemske pošiljke se zviša od 2 na 3 dinarje, za pakete pa od 5 na 6 dinarjev.

8. Za izkaznice o istovetnosti v notranjem in mednarodnem prometu od 4 na 10 dinarjev.

9. Prošnja za vrnitev pošiljke in za izpremembo naslova velja toliko kakor priporočeno (vpisano) pismo do 20 gramov (4 Din).

10. Obvestnina se zviša od 30 na 50 par.

11. Dostavnina za vrednostna pisma od 2 na 3 dinarje.

12. Izplačilna za nakaznice do 50 dinarjev se zviša od 20 na 50 par, za nakazni-

Ljubezen in zlato.

Angleški spisal Jack London, prevel J. M.

Zopet so se sklenile roke, in stvar se je zgodila prav hitro. Napad Daylightovih mišic je mahoma odjenjal in se izpremenil v obrambo in zopet je bila njegova roka po brezuspešnem zoperstavljanju potisnjena navzdol. Daylight je bil zavzet. Nobene zvijače ni bilo pri celi stvari. Spretnost je bila enaka, večja spretnost je bila celo pri njem: Moč, sama moč je dosegla uspeh. Poklical je pijačo za vse in je še vedno osupel in zavzet vzdignil desnico ter jo ogledoval kakor nekaj povsem novega. Te roke ni poznal. Gotovo ni bila tista roka, ki jo je leta in leta nosil seboj. Stara, nekdanja roka? Ej, igrača bi mu bila, potisniti roko tega mladega hrusta navzdol. Ampak ta roka — venomer jo je ogledoval tako dvomljivo osuplo, da je izzval gromovit krehot pri mladeničih.

Ta krehot ga je zdrnil iz zamišljenosti. Izprva se mu je sam pridružil, kmalu pa se mu je obliče počasi zresnilo. Sklonil se je proti metaleu kladi.

»Sinko moj,« je dejal, »dovolite, da vam prišepnem neko skrivnost. Izginite od tod in pustite pijačo, predno ste se je lotili.«

Mladenič je zardel od jeze, Daylight pa je nadaljeval.

»Poslušajte svojega ata in dovolite, da

vam nekaj pove. Mlad sem še, a vendar nisem več. Dajte, da vam povem, pred malo leti mi je bilo pritisniti vašo roko ob baro toliko, kakor če bi dejansko napadel otroški vrtec.«

Slosson je bil videti živa neverjetnost, ostali pa so se režali in se bodrilno zgrinjali okoli Daylighta.

»Sinko, nisem za pridigovanje. Danes je prvokrat, da sem postal spokornik, in vi ste me pripravili do tega. Svoje dni sem videl nekaj pravih možakov in nisem tako hitro zadovoljiv, kakor lahko vidite. Ampak povem naj vam prav takoj, da sem težak ne vem koliko milijonov, da bi pa gotovo dal prav vse, takoj tukaj na baro, da bi vam potisnil roko nizdol. To se pravi, dal bi jih samo za to, da bi bil zopet tam, kjer sem bil, preden sem nehal spati pod zvezdami, in sem prišel v te mestne kurnike, da pijem koktaile, privzdigam noge in jaham ali se vozim. Sin moj, taka je z mano in tako se počutim. Ta igra ni vredna toliko, kolikor je črnega za nohtom. Samo pazite se, pa tuptam pomišljajte o mojem nasvetu. Lahko noč.«

Obrnil se je in opotekaje odšel; moralni učinek njegovih besedi je bil v veliki meri pokvarjen zaradi tega, da ga je bil tako očito poln, ko jih je govoril.

Daylight je še vedno ves osupel krenil proti svojemu hotelu, povžil večerjo in se pripravil za posteljo.

»Ta vražji mladi paglavec!« je zamr-

mral. »Roko mi je potisnil navzdol, kakor se mu je zljubilo. Mojo roko!«

Vzdignil je ud, ki mu je povzročil toliko preglavice in ga omamljeno začudeno ogledoval. Ta roka, ki nikdar ni bila premagana! Roka, pod katero so se orjaki iz Circle Cityja zvijali! Pa mladič z univerze mu jo je smehljaje potisnil doli — dvakrat! Deda je imela prav. On ni bil več isti človek. Cel položaj je bil vreden, da si ga malo resnejše ogleda, kakor si ga je doslej. Pa sedaj ni bil čas za to. Drugo jutro, po dobrem spanju, ga vzame v pretres.

Dvaindvajseto poglavje.

Daylight se je prebudil z običajnimi zasušeniimi usti, ustnicami in glom, naredil dolg požirek vode iz vrča poleg postelje, in zbral svoje misli, kjer jih je bil pustil prejšnjo noč. Še enkrat je pregledal v duhu olajšanje finančne stiske. Razmere so se stvarno izboljševale navsezadnje. Čeprav so bile še zelo razburkane, so bile največje nevarnosti že prestane. Trdno se držati in skrbno igrati še nekaj časa, samo to je bilo potrebno, kakor je dejal Heganu. Mali viharčki in nevarnosti se gotovo še pojavijo, ampak ne tako silne in resne kakor so bile one, ki so jih imeli že za seboj. Kriza ga je hudo zadela, a izhajal je iz nje brez polomljenih kosti, kar Simon Doliver in mnogi drugi niso mogli reči. In nihče izmed njegovih kupčijskih prijateljev ni bil uničen. Primoral jih je bil, da so ostali

v bojni črti, da rešijo njega, in z njim so bili rešeni tudi oni.

Misli so mu krenile do dogodljaja v Parthenonu, kjer mu je mladi atlet potisnil roko ob baro. Ta dogodek ga ni več grizel, bil pa je ogorčen in žalosten, kakor more biti samo močan človek ob pojmovanju svoje moči. In konec je bil celo njemu preočit, da bi mogel loviti izgovore. Dobro je vedel, zakaj mu je bila roka potisnjena nizdol. Radi tega ne, ker se je bil postaral. Saj je bil v prvem cvetu najboljši moške dobe in po vsej pravici bi se morala vdati roka metalea kladi. Daylight je dobro vedel, da si je marsikaj dovoljeval. Doslej je vedno mislil, da je njegova moč trajna, sedaj pa je spoznal, da je že leta trajno ginevala. Prav je imel, ko je dejal, da je prišel izpod zvezd bivati v mestne kurnike. Tudi je skoraj pozabil hoditi. Samo vzdigal je noge, pa se vozil po avtomobilih, kočijah, vagonih in električnih vozovih. Vaje ni imel, in svoje mišice je osušil z alkoholom.

(Dalje sledi.)

Srajce

Češki cefir prej 100 Din, sedaj 87 Din, iz angleške Macco svile prej 285 Din, sedaj 245 Din, krassen izdelek, najlepši vzorci.

DRAGO SCHWAB — Ljubljana.

ce od 50 do 1000 dinarjev od 50 par na 1 dinar, za nakaznice od 1000 do 5000 dinarjev (odkupne nakaznice) pa od 1 dinarja na 2 dinarja.

13. Za poizvednice pa od 2 na 3 dinarje.

B. Inozemstvo. 1. Za tiskovine se zviša pristojbina od 40 na 50 par za vsake 50 gramov ali del te teže, razen za tiskovine v CSR, za katere velja tuzemski pristojbenik, t. j. za vsake 50 gramov ali del te teže 25 par.

2. Za blagovne vzorce od 40 na 50 par za vsake 50 gramov ali del te teže, najmanj 1 dinar.

3. Za poslovne papirje od 40 na 50 par za vsake 50 gramov ali del te teže, a najmanj 3 dinarje.

4. Pristojbina za priporočene (vpisane) pošiljke se zviša od 2 na 3 dinarje.

5. Povratnica pri oddaji od 2 na 3 dinarje, pri izdajni pošti pa od 4 na 6 dinarjev.

6. Poizvednice od 4 na 6 dinarjev.

7. Ekspresnina za pisemske pošiljke od 4 na 6 dinarjev, za pakete pa ostanejo pristojbine po sedanjem ekvivalentu (1:15) 7.50 dinarjev.

8. Prošnje za vrnitev pošiljke in za izpremembo naslova od 4 na 6 dinarjev.

9. Pristojbina za ocarinjenje pisemskih pošiljk od 1 na 3 dinarje.

Navedene poštne pristojbine stopijo v veljavo s 1. junijem 1925.

Turistika in sport.

Hazena. Gostovanje tržaške Adrije. O Binkoštih poseti Ljubljano damska hazena tržaškega kluba Adria, ki igra v nedeljo proti Ateni in v pondeljek proti Iliriji. Pričetek obeh tekem ob pol 12 dopoldne na igrišču Atene ob Tivoljskem drevoredu. Adria je točasno v hazeni vodilni klub Trsta in igra prikupno, tehnično visokostojno igro, s katero bo našo publiko gotovo zadovoljila.

Venezia: Ilirija. Na binkoštno nedeljo in pondeljek igra Ilirija dve važni mednarodni tekmi proti AC Venezia, najmočnejšemu beneškemu klubu, kar znači prvi poset italijanskega nogometnega moštva v Ljubljani. Venezia je kvalitativno prvo-

razredno moštvo, proti kateremu Ilirija vkljub temu, da se nahaja v prav dobri formi, ne bo imela lahke naloge. Obe tekmi se pričneta ob 17.30, ob 16 oboja dni predtekme. Predprodaja tribunskih sedežev v trgovini J. Gorec.

K tekmi Ilirija: Gradjanski. Razni zagrebški listi skušajo na različne načine opravičiti negativen rezultat Gradjanskega v Ljubljani. Naivni izgovori, kakor »majhno igrišče«, »slab sodnik« itd. so končno stvar okusa in bi jim ne bili zamerali. So pa vmes tudi listi, ki se poslužujejo sramotnih sredstev. »Večere« se ne sramuje namigavati, da so bili igrači omoteni s črno kavo, v kateri je bil namešan opij. Podobne tatarske vesti prinesejo gotovi listi vedno, kadar doživi Gradjanski v provinciji kak poraz. Spominjamo se iz preteklega leta neuspeha v Splitu in v Belgradu ali predpreteklega leta v Ljubljani, ko so zagrebški listi tekmovali, kdo bo bolj oblatil Ljubljano. Zadeva je končala takrat s tem, da je bilo dano Iliriji javno zadoščenje po Jugoslov. nogometni zvezi. Ta način poročanja dokazuje samo, na kako nizki stopnji se nahaja del zagrebške sportne žurnalistike. Klevete bodo padle tudi to pot nazaj na klevetnike! Pribijemo naj le, da je bil Gradjanski v Ljubljani dostojno, da celo prisrčno sprejet. Ako so se med tekmo simpatije zanj vsled nesportnega in nediscipliniranega ponašanja posameznih igralcev ohladile, naj pripiše to sebi in

»računa z dotičnimi prepotentnimi igračmi. Rezultat tekme je popolnoma realen. Gradjanski s svojo nedeljsko igro nikakor ni zaslužil zmage nad morda v tehničnem oziru nekoliko slabjšo, toda brezprimerno agilnejšo, hitrejšo in odločnejšo Ilirijo.

Slovensko planinsko društvo naznanja, da so že odprte sledeče njegove postojanke: Hotel Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru, Hotel Zlatorog ob Bohinjskem jezeru, Spodnja koča na Golici, Kadnikovska koča vrh Golice, Koča na Veliki Planini, Koča v Kamniški Bistrici, Kriška koča na Krvavcu, Valvazorjeva koča pod Stolom. — O binkošti se odprijo: Cojzova koča na Kokrkem sedlu, Koča na kamniškem sedlu, Frischaufov dom na Okrešlju, Aljažev dom v Vratih, Koča na Gozdu, Villanova koča na Begunjski. — Koča na Korošici bo oskrbovana o binkošti dva dni, potem pa stalno od 28. junija naprej. — Slap Savice je zopet neovirano pristopen, ker so popravila in streljanje kamenja v njegovi bližini že dovršena. Obisk Savice je posebno koncem maja in začetkom junija priporočljiv. Sneg v gorah se taja in množina vode silno naraste; v tem času je slap veličasten. Opozorjamo šolska vodstva na to prirodno krasoto. V Bohinjski Bistrici se dobi tovrstni avto pri Groboku, ki naloži do 40 otrok po nizki ceni.

Prešernova koča na Stolu (2193 m) bo odprta in oskrbovana od 31. maja dalje.

Barvne trakove, ogljeni-, povoščeni-, kopirni papir, hektografični zvitki in druge potrebščine pri **Lud. Baraga**, Seidenburgova ulica 6/I

Telefon števil. 950

Kdor da več

za priporočilo svoje trdke ali podjetja v kakem časopisu, kakor bi bilo to v skladu z uspehom, ki ga je dosegla reklama, naj bo uverjen, da je temu ponajveč vzrok napačno izbran način reklame. Zato je neobhodno potrebno, da se vsak trgovec ali obrtnik, pa tudi vsakdo, ki kaj kupuje ali prodaja, obrne poprej na upravo našega dnevnika in zahteva podrobnih pojasnil in proračun. Stranka si pri tem prihrani trud in stroške in se obvaruje česče večje škode.

SLUŽKINJA

pridna in poštena, dobra kuharica, išče mesta najraje v kakem župnišču na deželi. Naslov v upravi »Slovenca« pod »POŠTENA« št. 3453.

En par novih ČEVLJEV

po meri dobi, kdor preskrbi mlademu, oženjen, pomočniku STANOVANJE, sobo s kuhinjo ali souporaba kuhinje. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod števil. 3500.

Dekle

ki zna dobro šivati, želi mesta h kaki šivilji ali kake druge prim. službe. — Cenj. ponudbe upravi lista pod »Marljiva in vestna« 3533.

Strojniki

NA ŽAGI, in gozdni delavci (SEKACI in TESACI) se takoj SPREJMEJO pri trdki A. KAJFEŽ v Kočevju.

TRI PARCELE

takoj naprodaj, 500—600 m². Ljubljana, Prule 8. 3484

Sprejme se več dobro izvežbanih, samostojnih krojaških pomočnikov

za konfekcijsko delo. Vprašati na Emonski cesti 8/I, Konfekcijska tovarna Fran Derenda & Komp. 3122

VEČ DOBRIH

BETONERJEV-opažarjev in ŽELEZOKRIVCA (Eisenbieger) sprejme takoj stavb. podjetje A. ČERNE, tu, Linhartova ulica števil. 9.

LESNI KATRAN

za konzervir. novih lesenih stavb, dalje Blauholzextrakt in 100 m žične vrvi prodam. — Ponudbe pod LESNI KATRAN št. 3478 na upravo.

Brinovec pristen, iz rdečega brinja, zdravilen za ledvice vodenico, ker je zelo odvajajoč, se dobi pri Val. Strle, Ljubljana, Poljanska cesta.

CENO SE PRODA ŽELEZNA sušilna OMARA

(Trockenschrank), pripravna za slaščičarje in hotelske kuhinje. Istotam je naprodaj tudi JAHALNO SEDLO. — T. NOVOTNY - Opekarska cesta 26, Ljubljana. 3432

TEČAJI ZA STROJEPISJE, SLOVENSKO IN NEMŠKO

STENOGRAFIJO

se začnejo na Ant. Rud. Legatovem zasebnem učnem zavodu v Mariboru

dne 2. junija 1925.

Vpisovanja in prospekti v trgovini s pisarniškimi stroji

Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, samo Slovenska ulica 7. Nobene podružnice! Telefon 100.

Vsled dviganja dinarja smo ponovno prvi znižali cene vsem našim izdelkom, tako da dobite ročno

izdelane OBLEKE

za gospode, fante in dečke po bajeslovnih cenah. Obiščite našo detaljno trgovino na Erjavčevi cesti števil. 2, dokler traja zaloga.

Konfekcijska tovarna FRAN DERENDA & Cie., Ljubljana.

TRI MOČNE STELAŽE

za manufakturo, po 5 m dolge in 2.50 m visoke, se pod nizko ceno prodajo. Naslov pove uprava pod št. 3496.

Savinjčani!

Najcenejše kupite vsakovrstno OPEKO, prvovrstne kakovosti iz najboljših opekarn Slovenije, ter trajna zaloge in prodaja vsake množine pri G. AGLIČU, postaja Rečica ob Paki. 3488

Malo posestvo

naprodaj, ¼ ure od Celja, z novo hišo, z 1 sobo, kuhinjo in lepo kletjo, bo v šestih tednih za stanovanje spodobna. Pri hiši je na novo zasajen vinograd in lep sad. vrt z že odraslimi drevesi. Cena 30.000 Din. — Naslov v upravi lista pod št. 3527.

Potujem

prihod. teden v Juž. Srbijo. Obiščem Beograd, Niš, Skoplje, Tetovo, Prizren. Vzamem s seboj vse trgovske in privatne posle. — Ponudbe pod R. A. št. 3497 upravi lista.

Plemenite kose

in BRUSNA KAMNA (za vsak kos se jamči), se dobe v vseh velikostih, ako jih takoj naročite, ker je sezona za iste tu. Kjer se iste ne dobe pri trgovcih, naročite naravnost pri trdki MIHAEL OMAHEN, Višnja gora, ki vsako koso zamenja ali vrne denar, ako ne odgovarja vsem zahtevam kmetovalca. 3507

Od min. za trg. in obrt konc.

KROJNA ŠOLA

Z 2. junijem nov krojni tečaj za moško krojenje in uniforme. Za dame — šivilje in nešivilje — tečaj v splošnem ženskem krojenju po navadnih in najmodernejših modelih. Učencem, ki ne morejo prisostvovati tečaju, se pošlje pismeni pouk po pošti. Razpošiljanje in izdelovanje najmodernejših strojev. Vpisovanje dnevno! Ob zaključku se dobi spričevalo in diploma. 3539

ČEVLJI

otročji, platneni 20 D
damski, ševro, moder-
ni, s špango 150
damski, nizki 120
damski, visoki, Box . . 185
moški, visoki, Box . . 185
moški, nizki, šimi . . 165
pletene sandale . . . 125
prodaja in razpošilja dnevno
»KONKURENCIJA« - Ljubljana, Zgornja šiška. 3511

Takoj prodam

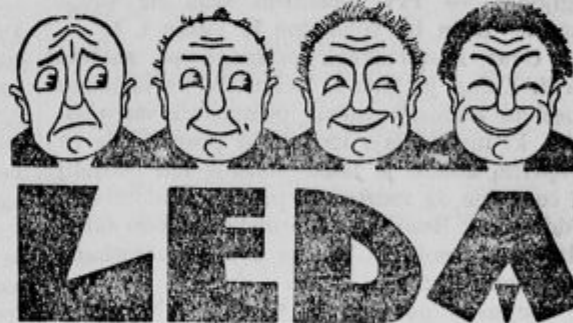
Parketne stroje za 45.000 D, stroj za čreslo tretji 5.000 D. Vse v dobrem stanju. — Ponudbe na: »Parketni stroji« upravi »Slovenca« št. 3534.

Prodaj posestvo

z vsem inventarjem, 35 mer-
nikov posestva, 10 oralov
gozda, 4 travniki, 4 sadni
vrtovi, lep vinograd, ¼ ure
od post. Novo mesto. — Več
pove lastnik Anton VIDIC,
posestnik v Smoleni vasi, p.
Novo mesto. 3540

Trgov. agentura

Mirko MARŠ, Ljutomer
obavlja vse agenturne posle
točno in solidno; prevzema
ZASTOPSTVA, REKLAMO
in PLAKATIRANJE.

edino uspešno patent. in zakon. zavarov. sredstvo -
proti pleši in izpadanju las ter perhatam. Za eno
popolno zdravljenje zadošča skatila po
priloženem navodilu. Dobiva se povsod. Po povzetju za
Din 100 (in 10 Din za poštino) razpošilja
Zaloga za Ljubljano: Salus d. d.

Kozmetični zavod Leda
Zagreb, Nikolićeva 1, poštni predal 35.

Zahvala.

Dne 28. aprila 1925 je bilo pri podpisnem vloženo in sem bil visoko oškodovan. Zavarovalna družba »VARDAR«, pri kateri sem bil zavarovan, je vložno škodo v mojo popolno zadovoljnost ocenila ter faktično odškodninsko vsoto najkulantneje izplačala. Smatram vsled tega za dolžnost, da se ji tem potom zahvalim in imenovano zavarovalno društvo vsakemu najtopleje priporočam. Istočasno si dovoljujem objaviti, da sem v znak zahvale prevzel zastopstvo zavarovalne družbe »VARDAR«.

Grosuplje, dne 26. maja 1925.

VINKO NARAT.

POZOR! POZOR!

Hotel Sv. Duh ob Boh. jezeru

je OVTVORJEN OZIR. JE OSKRBOVAN CELO LETO. Priznana dobra kuhinja. Točijo se izborna VINA. Postrežba točna in solidna, cene zmerne. — Za obilen obisk se priporoča FELIKS SELJAK, hotelir.

Oglas.

Oficirskom domu u Tivatu potreban je poduzetnik ili poduzetnica za vođenje kuhinje i kantine u vlastitoj režiji. — Reflektira se samo na iskusnog kuhara ili kuharicu. — Ponude sa svedodžbama dostaviti na UPRAVU OFICIRSKOG DOMA U TIVATU do 15. juna o. g. — Potanje informacije dati će se najozbiljnijim konkurentima prije sklapanja ugovora. 3414

Zahvala.

Vsem, ki ste nam stali ob strani, z nami sočustvovali in nas tolažili ob bridki izgubi našega dobrega soproga in papana, gospoda

Jožefa Logarja

izrekamo srčno zahvalo. Posebno se zahvaljujemo oč. duhovščini in oč. sestram usmiljenkam, Orlom kranjskega okrožja, požarni bramb, gg. pevcem, darovalcem vencev in šopkov, prijateljem iz Tržiča in Ljubljane in obilnemu številu meščanov in okoličanov, ki ste nepozabnega pokojnika spremili na zadnji poti.

Bog plačaj!

Kranj, 26. maja 1925.

Ivanka Logar z otroci.

Včeraj jutraj je naša nadvse ljubljena hčerka ozir. sestra

Majdka

odšla med angelčke in nas zapustila v veliki srčni boleti.

K večnemu počitku jo bomo spremili danes, v petek, iz hiše žalosti, Hrvatski trg št. 7, na pokopališče pri Sv. Križu, kjer jo bomo izročili materi zemlji v naročje.

V Ljubljani, dne 29. maja 1925.

MARIJA in IVAN GAJSEK, stariši.
ANDA, VLADKO, sestra in bratec.

Zahvala.

Vsem, ki so nam izkazali svoje iskreno sočutje o priliki dolgotrajne bolezni in prebriske smrti naše zlate mamice, gospe

Marije Zajec

izrekamo najpristranejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo pred. gosp. prof. dr. A. Snoju, kateri je pokojnici v težki bolezni in zadnji uri z duhovno tolažbo stal vedno ob strani, ravnateljstvu in uradništvu »Jadransko-podunavske banke«, filijala tu, št. Jakobski Marijini družbi žena, št. Jakobskim cerkvenim pevcem za ganljive žalostinke in vsem, ki so nas v najtežjih dneh življenja podpirali, nam lajšali neizmerno bol in spremili mamico na njeni zadnji poti.

Ljubljana, dne 28. maja 1925.

V imenu vseh:
JOSIPINA ZAJEC.